

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. Berichten over 'asieldeal'
- ↓ 2. Verkort aanmeldgehoor en niet standaard nader gehoor kinderen asielgezin
- ↓ 3. IND Pilot Best Interest of Child Dublin
- ↓ 4. Advies advocaat-generaal Hof van Justitie EU over derdelanders Oekraïne
- ↓ 5. Beleid verwestering in samenhang met vervolgingsgrond 'sociale groep'
- ↓ 6. Mededeling uit dienst bij de Raad
- ↓ 7. Cursus VU actualiteiten migratierecht

Jurisprudentie

- ↓ 1. 09-10-2024, ABRvS, ECLI:NL:RVS:2024:4037 , hoger beroep staat gegrond [Dublin-Kroatië; opvang; push backs]
- ↓ 2. 09-10-2024, ABRvS, ECLI:NL:RVS:2024:3992, hoger beroep vreemdeling ongegrond [leeftijdsbeoordeling; interstatelijk vertrouwensbeginsel]
- ↓ 3. 16-10-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:16732, beroep gegrond [Dublin-Spanje; huiselijk geweld; belangen van het kind; tekstblokkenvoornemen]
- ↓ 4. 23-10-2024, Rb Rotterdam MK, ECLI:NL:RBDHA:2024:17213, *Turkije*, beroep gegrond [Gülen-aanhanger; geringe indicaties; risicogroepen]
- ↓ 5. 23-10-2024, Rb Groningen, ECLI:NL:RBDHA:2024:17242, *Somalië*, beroep gegrond [Al-Shabaab; kaartmateriaal]
- ↓ 6. 18-10-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:17223, beroep gegrond [Dublin Duitsland; minderjarige; uithuwelijking; huiselijk geweld]
- ↓ 7. 21-10-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:17216, beroep gegrond [Dublin-Bulgarije;; overdrachtstermijn; schorsing]
- ↓ 8. 14-10-2024, Rb Middelburg, ECLI:NL:RBDHA:2024:16684, *India*, beroep ongegrond [veilig land van herkomst; inter-kaste geweld]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentering op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

Berichten

Inhoudsopgave

1. Berichten over 'asieldeal'

De afgelopen dagen wordt in de media bericht (zie hieronder) over een gelekte conceptbrief van premier Schoof met vergaande asielmaatregelen. Een asielnoodwet zou van tafel zijn, maar er komt wel een nieuwe wet, die in de brief "asielmaatregelenwet" wordt genoemd, waaraan beide kamers hun goedkeuring moeten geven. Ten tijde van dit schrijven vindt nog nader overleg tussen coalitiepartijen plaats en op vrijdag 25 oktober worden de plannen in de Ministerraad besproken. Uit de berichtgeving komen de volgende voorgenomen maatregelen naar voren:

- De Spreidingswet wordt mogelijk nog dit jaar ingetrokken. De 'taakstelling statushouders' voor gemeenten wordt geschrapt. Dat betekent dat gemeenten geen opdracht van het Rijk meer krijgen om een bepaald aantal mensen met een asielvergunning een huis te geven.
- Landenbeleid Syrië wordt aangescherpt. Bepaalde delen van Syrië worden mogelijk "nog dit jaar" als veilig aangemerkt. Asielzoekers uit die gebieden die nog geen status hebben, kunnen dan worden teruggestuurd.
- Verblijfsvergunningen asiel voor onbepaalde tijd worden afgeschaft. In plaats daarvan komen er alleen nog tijdelijke verblijfsvergunningen die verlengd worden.
- Geldigheid van de verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd wordt teruggebracht van vijf tot drie jaar.
- Het voornemen om dwangsommen in het vreemdelingenrecht af te schaffen.
- Gezinshereniging beperkt: nareizen van meerderjarige kinderen wordt niet meer mogelijk.
- Er worden grenscontroles in Nederland ingevoerd op basis van artikel 25 van Schengengrenscodes.
- Er komen 50 tot 100 extra cellen bij voor uitgeprocedeerde asielzoekers en illegalen.
- Ongedocumenteerde asielzoekers worden vastgezet.
- Sneller een 'ongewenstverklaring' bij een veroordeling bij strafbare feiten.

Zie ook:

[Asieldeal PVV en NSC uitgelekt: geen noodrecht, wel vergaande maatregelen](#)

[VVD en BBB willen enkele aanpassingen aan asieldeal: coalitieleiders opnieuw bijeen in Catshuis | Binnenland | Telegraaf.nl](#)

[Compromis NSC en PVV over asiel: dit zijn de belangrijkste plannen](#)

[Schoof: 'We koersen nog steeds op vrijdag voor besluit asiel'](#)

[Nederland staat niet alleen in wens om Syriërs terug te kunnen sturen | Binnenland | Telegraaf.nl](#)

[Asiel deal: waarom strenge maatregelen niks oplossen voor vluchteling én samenleving](#)

Inhoudsopgave

2. Verkort aanmeldgehoor en niet standaard nader gehoor kinderen asielgezin

Van de IND ontvingen we onderstaand bericht over een wijziging in het proces voor gezinnen met kinderen die gezamenlijk asiel aanvragen:

Er verandert wat in het proces voor gezinnen met kinderen die gezamenlijk asiel aanvragen. Het aanmeldgehoor voor minderjarigen die met hun ouders zijn meegereisd en gezamenlijk asiel hebben aangevraagd is verkort. Met het nieuwe aanmeldgehoor wordt zo snel mogelijk gestart.

Als uit het aanmeldgehoor blijkt dat de asielmotieven van de minderjarige kinderen hetzelfde zijn als die van hun ouders en de identiteit, nationaliteit en herkomst van de ouders aannemelijk is, krijgen de kinderen van 15 jaar en ouder geen nader gehoor meer. De ouders zullen dan ook namens de kinderen verklaren. Hebben de minderjarige kinderen (15 jaar en ouder) wel een eigen asielmotief dan krijgen zij uiteraard wel een nader gehoor.

3. IND Pilot Best Interest of Child Dublin

De IND bericht het volgende aan de asieladvocatuur:

Op 15 oktober is een pilotonderzoek gestart naar de meerwaarde van het afnemen van een Best Interest of Child (BIC) assessment bij AMV's in de Dublinprocedure. Een BIC-assessment is een gedragsdeskundig/pedagogisch onderzoek dat wordt opgesteld om te bepalen of het in het belang van de minderjarige is om te worden herenigd met een gezinslid die zich wettig ophoudt in een andere lidstaat (zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 Dublinverordening). De pilot is een samenwerking tussen de IND, Rijksuniversiteit Groningen (RuG) en Nidos.

Doel

Met de pilot wil de IND onderzoeken of de BIC-assessments meerwaarde hebben binnen de Dublin-procedure opdat deze werkwijze leidt tot een meer volledige belangenafweging en een verbetering van het IND-beslisproces.

Aanleiding

De uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dd. 27-5-2020 en twee latere uitspraken van december 2020 en mei 2021 vormen de aanleiding voor de pilot. Op basis hiervan is de IND verantwoordelijk om in Dublin-procedures met alleenstaande minderjarige kinderen een zorgvuldige beslissing te nemen, en daartoe onder andere het belang van het kind te toetsen voordat er een Dublin-overdracht plaatsvindt. Het toetsen van dit belang gebeurt door middel van een BIC-assessment.

Uitvoering van de pilot en toestemming minderjarige

De IND selecteert voor de pilot 10 zaken van AMV's voor het afnemen van een BIC-assessment door de RuG. De RuG voert een BIC-assessment alleen uit na daarvoor voorafgaand verkregen schriftelijke toestemming van de minderjarige of zijn/haar wettelijk vertegenwoordiger. Daarna is, nadat de minderjarige kennis heeft genomen van het rapport en dit met zijn/haar voogd en advocaat heeft besproken, ook toestemming van de minderjarige vereist om het rapport te kunnen delen met de IND. Na ontvangst van het rapport neemt de IND een gemotiveerde beslissing in de Dublin zaak.

Het gehele proces per geselecteerde zaak (inclusief beschikken en gang naar de rechter) duurt langer dan de termijn van 3 maanden waarbinnen de Dublin claim moet zijn verstuurd.

De duur van de pilot is vooralsnog gesteld op 6 maanden maar is afhankelijk van het feit of er voldoende geschikte zaken kunnen worden geselecteerd.

Evaluatie en vervolg

Na afronding van de 10 pilotzaken wordt de samenwerking geëvalueerd en een besluit genomen over een eventuele verlenging van de pilot. Belangrijk hierbij is inzichtelijk te krijgen in hoeverre AMV Dublin zaken waarin is beslist met een BIC-assessment standhouden bij de rechter.

4. Advies advocaat-generaal Hof van Justitie EU over derdelanders Oekraïne

De advocaat-generaal van het Hof van Justitie van de EU adviseert het Hof dat Nederland de opvang van derdelanders uit Oekraïne eerder mag kunnen stoppen dan de opvang van andere vluchtelingen uit dat land.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een verwijzingsuitspraak van 25 april 2024 zogenoemde prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie in Luxemburg. Zij wil van het Europese Hof weten op welk moment de door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid onverplicht geboden tijdelijke bescherming aan zogeheten derdelanders eindigt die een tijdelijke verblijfsvergunning hadden in Oekraïne. Zij sloot zich hierbij aan bij de prejudiciële vragen die de rechtbank in Amsterdam eerder aan het Europese Hof stelde over derdelanders.

De advocaat-generaal zegt nu dus in zijn advies dat een EU-lidstaat de tijdelijke bescherming vroegtijdig mag beëindigen. Het vonnis van het EU-hof wordt nu over een paar weken verwacht.

Zie ook: [Advies aan EU-hof: Nederland mag eerder stoppen opvang derdelanders](#)

Inhoudsopgave
----

5. Beleid verwestering in samenhang met vervolgingsgrond 'sociale groep'

In een brief aan de Tweede Kamer d.d. 16 oktober 2024 licht minister Faber van Asiel en Migratie de beleidsconsequenties toe van het arrest Hof van Justitie EU over verwestering in samenhang met vervolgingsgrond 'sociale groep'

Op 11 juni 2024 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) arrest gewezen [ECLI:EU:C:2024:487](#) in een Nederlandse zaak waarin prejudiciële vragen zijn beantwoord omtrent verwestering in samenhang met de vervolgingsgrond "sociale groep" (artikel 10, eerste lid, onder d, Kwalificatierichtlijn) en de belangen van het kind in de asielprocedure. Naar aanleiding van de antwoorden van het Hof over laatst genoemd onderwerp, wordt geen aanleiding gezien aanpassingen door te voeren in de huidige werkwijze voor wat betreft (het vaststellen van) de belangen van het kind. Het Hof komt voor de beoordeling van het asielmotief van "verwestering" echter tot een anders opgebouwde beoordeling dan tot nu toe in de praktijk werd bediend. Het huidige beoordelingskader dient derhalve te worden aangepast. De uitleg van het Hof is bindend voor Nederland (en de andere EU-lidstaten).

Het Hof hanteert in haar uitspraak niet de term 'verwestering', maar spreekt van 'de vereenzelviging van (minderjarige) vrouwen met de fundamentele waarde van gelijkheid tussen man en vrouw'. Concreet moet deze vereenzelviging betekenen dat zij in haar dagelijks leven het voordeel van deze gelijkheid moet willen genieten. De vereenzelviging kan plaatsgevonden hebben tijdens het verblijf van de vrouw in een lidstaat. Het Hof komt tot de conclusie dat vrouwen die een dergelijke vereenzelviging als gemeenschappelijk kenmerk hebben, al naar gelang de omstandigheden in het land van herkomst, kunnen worden geacht te behoren tot „een specifieke sociale groep”. Indien sprake is van een gegronde vrees voor daden van vervolging vanwege het behoren tot deze groep, kan dit leiden tot verlening van de vluchtelingschap. Bij de beoordeling kan niet worden verlangd dat zij zich bij terugkeer naar het land van herkomst aanpassen aan de daar geldende normen en waarden.

Als gevolg van dit arrest is de IND Werkinstructie 2019/1 'het beoordelen van asielaanvragen van verwesterde vrouwen' komen te vervallen en zal een nieuw kader in de Vreemdelingencirculaire worden opgenomen. De beoordeling zal als volgt worden opgebouwd:

- Primair zal beoordeeld worden of in het individuele geval de (minderjarige) vrouw zich heeft vereenzelvigd met de fundamentele waarde van gelijkheid tussen man en vrouw gedurende haar verblijf in een lidstaat;
- Vervolgens dient vastgesteld te worden of de groep waartoe de vrouw stelt te behoren, in het betreffende land van herkomst daadwerkelijk als afwijkend wordt beschouwd. Dit zal in voorkomende gevallen beleidsmatig vastgesteld kunnen worden in het landgebonden asielbeleid. Voor landen waar dit niet het geval is, zal dit individueel aan de hand van de landeninformatie vastgesteld moeten worden.
- Indien geconcludeerd kan worden dat er daadwerkelijk sprake is van het (toegedicht) behoren tot een sociale groep als gevolg van de vereenzelviging met de fundamentele waarde van gelijkheid tussen man en vrouw dan zal vervolgens nog vast gesteld moeten worden dat er daadwerkelijk een vrees is voor daden van vervolging als gevolg hiervan.

Het toetsingskader voor het toekennen van vluchtelingschap op deze gronden vormt daarmee een drietrapsbeoordeling waarbij allereerst wordt beoordeeld of geloofwaardig is dat er sprake is van vereenzelviging met de fundamentele waarde van gelijkheid tussen man en vrouw en of dit dermate fundamenteel is voor haar identiteit en morele integriteit dat niet mag worden geëist dat zij dit opgeeft. Ook dient vastgesteld te worden op welke wijze de vrouw hier in haar dagelijkse leven reeds invulling

---

aan geeft (en of dit geloofwaardig is) dan wel invulling aan wenst te geven bij terugkeer naar het land van herkomst (en of dit aannemelijk is).

Het enkele stellen het belangrijk te vinden dat vrouwen en mannen op gelijke wijze behandeld worden, is onvoldoende om te kunnen spreken van de door het Hof omschreven vereenzelving. Voor de vaststelling of de groep waartoe de vrouw stelt te behoren, in het betreffende land van herkomst daadwerkelijk een sociale groep is, dient de groep als afwijkend te worden beschouwd. Pas wanneer ook dat het geval is, wordt beoordeeld of de behandeling die zij dientengevolge bij terugkeer vreest te ondergaan als vervolging dient te worden aangemerkt.

Inhoudsopgave

6. Mededeling: uit dienst bij de Raad

Beste asieladvocaten,

Middels dit berichtje in de AC Signalering wil ik jullie -voor zover niet al bekend- laten weten dat ik de Raad ga verlaten. Per 1-1-2025 zal ik niet meer werkzaam zijn voor de Raad. Ik heb besloten mijn hart en gevoel te volgen en mijn werkzame bestaan verder te gaan voortzetten in het boerderijleven. Deels was ik daar al hobbymatig mee bezig maar meer en meer heeft het mij geïnspireerd om te verkennen of ik dit fulltime zou kunnen gaan doen. Hoewel de week nog niet volledig gevuld is per 1 januari, heb ik toch besloten de stap te wagen en mijzelf als ZZp-er te transformeren en in te zetten op een nieuwe uitdaging en heel ander werk.

Ik heb met veel plezier mogen werken bij de Raad, waarbij natuurlijk ook bij tijd en wijle enige discussie en strijd aanwezig was. Dat mag ook en houdt ons allen ook scherp is mijn overtuiging. Wel kan ik gelukkig zeggen dat ik in mijn werk -natuurlijk met mijn directe collega's- maar ook met jullie advocaten eigenlijk altijd goed overleg heb kunnen plegen en de samenwerking constructief heeft mogen verlopen. Ik dank jullie bij deze voor de samenwerking en dat het jullie goed mag gaan met jullie zelf, naasten en dierbaren en dat jullie een zinvolle bijdrage kunnen blijven leveren aan de vluchtelingen die jullie hard nodig hebben, zeker in deze bewogen tijden. Wellicht zie ik nog enigen van jullie en anders zeg ik bij deze jullie gedag!

Hartelijke groet van Michelle (juridisch coördinator Legal Aid, AC Ter Apel)

Inhoudsopgave

7 Cursus VU actualiteiten migratierecht

Ingezonden mededeling:

Op de hoogte blijven van de relevante ontwikkelingen op het gebied van het asiel- en migratierecht? Een goede reden om bij de VU Law Academy de **cursus Actualiteiten migratierecht** te volgen dit najaar. In deze cursus bespreken experts van het Centrum voor Migratie en Asielrecht van de Vrije Universiteit Amsterdam, onder meer professor Hemme Battjes en professor Lieneke Slingenberg de belangrijkste ontwikkelingen aan de hand van de meest recente jurisprudentie. Tevens wordt stilgestaan bij nieuwe (en op handen zijnde) wetgeving.

Aan bod komen, onder meer, de volgende onderwerpen:

- Asielprocedure
- Opvang van asielzoekers
- Nationaliteit en staatloosheid
- Gezinsmigratie

Datum: donderdag 28 november 2024 van 09.00-17.00 uur

Plaats: VU Amsterdam

Opleidingspunten: NOvA 6 PO

Kosten: €540,- (geen BTW) incl. cursusmateriaal en lunch

- *Korting voor leden van de Praktizijns-sociëteit*

- *Komt u met een collega? Vraag dan naar de kortingsmogelijkheden.*

Jurisprudentie

1. 09-102024, ABRvS, [ECLI:NL:RVS:2024:4037](#), hoger beroep staat gegrond [Dublin-Kroatië; opvang; push backs]

Reden signalering: De minister van Asiel en Migratie mag asielzoekers blijven overdragen aan Kroatië op grond van de Europese Dublinverordening. Dublinclaimanten hebben nog altijd toegang tot de asielprocedure en opvang in Kroatië. Hoewel er periodes zijn geweest van overbezetting in de Kroatische opvangcentra, zijn er geen structurele tekortkomingen. Zelfs in tijden van grote druk op de Kroatische opvangcentra werd nog altijd voorzien in essentiële levensbehoeften als voeding, sanitaire voorzieningen en basale medische zorg. Uit actuele beschikbare informatie blijkt ook dat Dublinclaimanten geen reëel risico lopen om slachtoffer te worden van pushbacks.

In deze uitspraak oordeelt de Afdeling dat de minister deugdelijk heeft gemotiveerd dat hij bij de toepassing van de Dublinverordening voor Kroatië terecht uitgaat van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij een reëel risico loopt dat hij bij terugkeer naar Kroatië terechtkomt in een situatie die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM.

In de overwegingen hierna legt de Afdeling uit hoe zij tot dat oordeel komt. Eerst licht de Afdeling toe waarom de minister belang heeft bij een oordeel over dit risico, ondanks het verstrijken van de overdrachtstermijn in deze zaak (onder 3 en 3.1). Na een korte weergave van de uitspraak van de rechtbank en de grief van de minister (onder 4 en 4.1), geeft de Afdeling een uiteenzetting van het toetsingskader (onder 5 tot en met 5.2). Daarna bespreekt zij de pushbackproblematiek (onder 5.3 tot en met 5.6) en de toegang tot de Kroatische opvangvoorzieningen (onder 5.7 tot en met 5.11). Daarna bespreekt de Afdeling de persoonlijke situatie van de vreemdeling (onder 6 en 6.1).

De minister heeft ter staving van zijn betoog onder meer gewezen op het rapport van de Kroatische Ombudsvrouw, 'Ombudswoman Submits Report 2023; Annual Report to the Croatian Parliament', van 8 april 2024, delen van het rapport van Asylum Information Database (hierna: AIDA), 'Country Report: Croatia (2023 update)', van 10 juli 2024, en het rapport van Croatian Law Centre, 'National report: the Croatian asylum system in 2023', van 18 juli 2024. De vreemdeling heeft in zijn schriftelijke uiteenzetting ook onder meer gewezen op delen van het rapport van AIDA, de brief van Centre for Peace Studies (hierna: CPS), 'Dublin Regulation and its application in Croatia', van 19 januari 2024 en de brief van VluchtelingenWerk Nederland (hierna: VWN), 'Kroatië Dublinterugkeerders en pushbacks', van 13 juni 2024.

De Afdeling heeft deze en andere door partijen aangehaalde bronnen in een overzicht geplaatst en als bijlage aan deze uitspraak gehecht. Die bijlage maakt deel uit van deze uitspraak.

Het belang van de minister bij het hoger beroep

Gelet op het arrest van het Hof van Justitie van 30 maart 2023, E.E., S.N. en J.Y., [ECLI:EU:C:2023:272](#), en de uitspraken van de Afdeling van 22 november 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4198](#) en [ECLI:NL:RVS:2023:4199](#), is de overdrachtstermijn in deze zaak niet opgeschort en is deze verstreken op 19 augustus 2024. Dat heeft tot gevolg dat de minister de vreemdeling niet meer kan overdragen aan Kroatië en hem moet opnemen in de nationale asielprocedure.

Ondanks het verstrijken van de overdrachtstermijn, heeft de Afdeling partijen op de zitting voorgehouden dat er geen aanleiding is voor het oordeel dat de minister geen belang meer heeft bij een beoordeling van de rechtsvragen over de Dublinprocedure in deze zaak. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 6 mei 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1412](#), onder 5.2, heeft een bestuursorgaan, indien de rechtbank een besluit van een bestuursorgaan geheel of gedeeltelijk heeft vernietigd, belang bij het hoger beroep, alleen al wegens de precedentwerking die van die vernietiging kan uitgaan. Dat de minister door het verlopen van de overdrachtstermijn geen uitvoering meer kan

geven aan het besluit, maakt in deze zaak niet dat hij geen belang meer heeft bij een inhoudelijke beoordeling van zijn hoger beroep.

De uitspraak van de rechtbank en het hoger beroep

De rechtbank heeft geoordeeld dat de minister zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat hij voor Kroatië van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan. Bij dat oordeel heeft de rechtbank de door de vreemdeling overgelegde brief van CPS van 19 januari 2024 en de brief van VWN van 13 juni 2024 betrokken. Op basis van die stukken is de rechtbank tot de conclusie gekomen dat Dublinclaimanten niet kunnen worden onderscheiden van andere asielzoekers, waardoor zij het risico lopen om niet alleen in het grensgebied slachtoffer te worden van geweldadige pushbacks en collectieve uitzettingen. Verder heeft de rechtbank overwogen dat uit deze stukken volgt dat Kroatië een ernstig tekort aan opvangplekken heeft. Op basis van informatie over 2023 volgt uit deze stukken namelijk dat er 740 opvangplekken beschikbaar waren voor 610 Dublinclaimanten en 54.482 andere asielzoekers. De rechtbank is daarom tot de conclusie gekomen dat de minister nader onderzoek had moeten doen naar de huidige situatie van Dublinclaimanten in Kroatië. Omdat hij dat niet heeft gedaan, heeft de minister ondeugdelijk gemotiveerd dat hij voor Kroatië van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan.

De minister komt in zijn enige grief op tegen dit oordeel van de rechtbank. Volgens de minister schetsen de door de vreemdeling overgelegde stukken geen wezenlijk ander beeld dan ten tijde van de uitspraak van de Afdeling van 13 september 2023. Daarvoor voert hij aan dat de informatie dat Dublinclaimanten niet van andere asielzoekers kunnen worden onderscheiden toen ook al bij de Afdeling bekend was. Daarnaast wijst de minister erop dat het enkele feit dat de door de vreemdeling overgelegde stukken niet bij die uitspraak zijn betrokken, onvoldoende is voor de conclusie dat de Afdeling bij bekendheid daarmee tot het oordeel zou zijn gekomen dat de minister voor Kroatië niet langer van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan. Verder voert de minister aan dat de motivering van de rechtbank de conclusie dat er in Kroatië een tekort aan opvangplekken is, niet kan dragen, omdat de rechtbank de informatie over de opvangcapaciteit onjuist heeft geïnterpreteerd. Tot slot betoogt de minister dat de rechtbank niet heeft onderkend dat niet is gebleken dat de vreemdeling niet kan klagen bij de Kroatische autoriteiten of dat klagen op voorhand zinloos is, als hij na de overdracht aan Kroatië geen opvang kan krijgen.

Beoordeling

Het interstatelijk vertrouwensbeginsel en het toetsingskader

De minister beoordeelt welke lidstaat op grond van de toepasselijke criteria van de Dublinverordening verantwoordelijk is voor de behandeling van een door een vreemdeling ingediend asielverzoek. Hierbij gaat hij uit van het vermoeden dat de behandeling van een vreemdeling in de aangezochte lidstaat in overeenstemming is met de bepalingen van het EU Handvest, het Vluchtelingenverdrag en het EVRM (zie het arrest van het Hof van 19 maart 2019, Jawo, ECLI:EU:C:2019:218, punten 80 en 81).

De Afdeling heeft in haar uitspraak van 4 september 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:3455](#), onder 4 tot en met 4.4, het toetsingskader voor de bewijslastverdeling bij de beoordeling of de minister mag uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel voor de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een in Nederland ingediend asielverzoek, uiteengezet en, aan de hand van de relevante overwegingen van het arrest van het Hof van 29 februari 2024, X, [ECLI:EU:C:2024:195](#), nader aangevuld. Op de zitting bij de Afdeling hebben partijen desgevraagd bevestigd dat niet ter discussie staat dat het toetsingskader uit het hiervoor genoemde arrest X leidend is.

In deze zaak betekent dat concreet dat de Afdeling het oordeel van de rechtbank zal toetsen over de vraag of sprake is van structurele tekortkomingen in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen van Kroatië waarvan de minister niet onkundig kon zijn en waardoor de vreemdeling een reëel risico zal lopen op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het EU Handvest (zie het al genoemde arrest X, punt 77).

De situatie in Kroatië: pushbacks

Partijen zijn het er niet over eens of Dublinclaimanten in Kroatië een reëel risico lopen om slachtoffer te worden van pushbacks, omdat zij niet kunnen worden onderscheiden van andere asielzoekers, gegeven dat zij gedurende de asielprocedure dezelfde asielzoekerskaart krijgen. De Afdeling komt tot het oordeel dat de rechtbank deze vraag ten onrechte bevestigend heeft beantwoord. Dat legt zij hieronder uit.

De Afdeling betreft ten eerste bij haar oordeel dat uit de door de vreemdeling overgelegde informatie niet blijkt dat Dublinclaimanten een reëel risico lopen om slachtoffer te worden van pushbacks. De vreemdeling heeft op de zitting bij de Afdeling gewezen op het rapport van Border Violence Monitoring Network van 8 mei 2023, dat als bijlage 8 bij de brief van VWN van 13 juni 2024 is gevoegd. Daaruit volgt weliswaar dat de Kroatische politie eind maart 2023 over het gehele grondgebied van Kroatië pushbacks heeft uitgevoerd. Maar hieruit volgt niet dat hierbij ook Dublinclaimanten waren betrokken. In dit kader acht de Afdeling ook van belang dat uit het rapport van AIDA van 10 juli 2024 volgt dat er in beginsel geen obstakels voor Dublinclaimanten zijn om toegang tot de Kroatische asielprocedure te krijgen na overdracht. De minister heeft er op de zitting bij de Afdeling terecht op gewezen dat ook uit de brief van CPS van 19 januari 2024 volgt dat Dublinclaimanten worden toegelaten tot de asielprocedure.

De Afdeling betreft ten tweede bij haar oordeel dat de vreemdeling op de zitting bij de Afdeling heeft erkend dat er geen gedocumenteerde gevallen bekend zijn van Dublinclaimanten die slachtoffer zijn geworden van een pushback. Daarnaast gevraagd heeft de vreemdeling te kennen gegeven dat dit er niet aan afdoet dat beoordeeld moet worden of sprake is van een risico op pushbacks, en dat dat risico er blijkens de overgelegde stukken is. Naar het oordeel van de Afdeling kan echter de theoretische mogelijkheid dat Dublinclaimanten slachtoffer kunnen worden van een pushback, omdat zij niet van andere asielzoekers kunnen worden onderscheiden, niet worden gelijkgesteld met de ook uit de rechtspraak van het Hof voortvloeiende eis dat sprake moet zijn van een reëel risico.

De Afdeling komt tot het oordeel dat de informatie die de vreemdeling verder heeft overgelegd, onvoldoende is om het beeld dat uit het hiervoor genoemde rapport van AIDA volgt, in twiifel te trekken. De minister betoogt terecht dat de informatie in de brief van CPS van 19 januari 2024 en de brief van VWN van 13 juni 2024 geen wezenlijk ander beeld schetst dan de informatie die de Afdeling bij haar uitspraak van 13 september 2023 heeft betrokken. De minister klaagt daarom terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat uit de door de vreemdeling overgelegde informatie volgt dat Dublinclaimanten een reëel risico lopen om slachtoffer te worden van pushbacks in Kroatië. De grief treft op dit punt doel.

De situatie in Kroatië: toegang tot opvang

Partijen zijn het er ook niet over eens of Dublinclaimanten na de daadwerkelijke overdracht aan Kroatië feitelijk toegang hebben tot opvang. De Afdeling komt tot de conclusie dat deze vraag bevestigend moet worden beantwoord. Dat legt zij hieronder uit.

De Afdeling betreft ten eerste bij haar oordeel dat de minister over het mogelijke tekort aan opvangplekken op de zitting bij de Afdeling terecht heeft betoogd dat uit de cijfers in het rapport van AIDA van 10 juli 2024 kan worden opgemaakt dat eind 2023 ongeveer 61% van het totaal aantal opvangplekken in de opvangcentra in Zagreb en Kutina bezet was. De minister heeft verder terecht aangevoerd dat het afzetten van de totale instroom van asielzoekers over een bepaalde periode tegen de totale opvangcapaciteit, onvoldoende is om een tekort aan opvangplekken aannemelijk te maken. Van belang is dat Kroatië een doorreisland is. Het bevindt zich aan de buitengrens van de EU. In de praktijk blijkt dat lang niet elke vreemdeling die Kroatië inreist, en daarbij te kennen geeft internationale bescherming te wensen, vervolgens ook daadwerkelijk gebruikmaakt, of wil maken, van de opvang in Kroatië. De enkele stelling van de vreemdeling dat er mogelijk meer opvanggerechtigden in Kroatië zijn die zich om onbekende redenen niet hebben gemeld bij de opvang, is niet voldoende om niet van de informatie in het hiervoor genoemde rapport van AIDA uit te kunnen gaan.

De Afdeling wijst er daarbij op dat uit het hiervoor genoemde rapport van AIDA volgt dat zich in 2023 in totaal 68.114 asielzoekers in Kroatië hebben geregistreerd, waarvan er uiteindelijk 1.783 een asielaanvraag hebben ingediend. Uit dit rapport volgt verder dat de gemiddelde verblijfsduur in het

opvangcentrum drie dagen is, en dat een groot deel van de asielzoekers binnen 24 uur vertrekt. Dit maakt dat de behoefte aan opvang in Kroatië slechts beperkt kan worden gecorreleerd aan het absolute aantal van deze inreizende vreemdelingen.

Ten tweede betreft de Afdeling bij haar oordeel dat de minister op de zitting bij de Afdeling te kennen heeft gegeven dat er in november 2023 een nieuw registratiecentrum is geopend in Dugi Dol met 520 opvangplekken. Daarnaast gevraagd heeft de minister toegelicht dat het registratieproces inhoudt dat asielzoekers worden gescreend en dat een interview wordt afgenomen, en dat dit proces in voorkomende gevallen meerdere dagen kan duren. Gedurende die periode kunnen asielzoekers gebruikmaken van de opvangplekken in het registratiecentrum. Zodra het registratieproces is afgerond, worden zij doorgestuurd naar een van de twee opvangcentra. Daarbij wordt rekening gehouden met de bezettingsgraden van de opvangcentra.

Partijen zijn het erover eens dat er in 2023 op een aantal momenten sprake was van overbezetting van de opvangcentra. Dat is een tekortkoming in de opvangvoorziening. Maar anders dan de vreemdeling heeft betoogd, is dit geen fundamentele systeemfout die de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid als bedoeld in het al genoemde arrest Jawo, bereikt. Daarbij is van belang dat uit het rapport van het Croatian Law Centre van 18 juli 2024 volgt dat de overbezetting incidenteel en niet structureel was. Daarnaast waren er op de momenten van overbezetting in de opvangcentra extra matrassen, voedsel, basale medische zorg en sanitaire voorzieningen aanwezig. Verder volgt uit het rapport van de Kroatische Ombudsvrouw van 8 april 2024 dat zij tijdens haar bezoek aan het opvangcentrum in Kutina heeft gezien dat er extra containerunits en toiletten waren geplaatst. Daarnaast gevraagd heeft de minister op de zitting bij de Afdeling toegelicht dat het opvangcentrum in Kutina aanvankelijk was ingericht voor kwetsbare asielzoekers, maar dat ook niet-kwetsbare asielzoekers vanwege de opvangproblematiek op deze locatie konden worden opgevangen.

Hoewel het opvangsysteem in Kroatië in bepaalde perioden onder grote druk heeft gestaan, betekent dat niet dat een persoon die aan Kroatië wordt overgedragen en die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Uit wat hiervoor is overwogen, volgt namelijk allereerst dat ook in dergelijke perioden van grote druk werd voorzien in essentiële levensbehoeften als voeding, sanitaire voorzieningen en basale medische zorg. Voorts blijkt uit de beschikbare informatie dat, waar op momenten geen directe slaapplek kon worden geboden, daarin binnen een of enkele dagen wel kon worden voorzien. De Afdeling is dan ook van oordeel, dat zelfs op dergelijke momenten van grote druk, niet gesproken kon worden van een toestand van zeer vergaande materiële deprivatie. Voorts blijkt uit het voorgaande dat de Kroatische autoriteiten zich actief hebben ingezet om nieuwe opvangplaatsen te creëren en dus niet onverschillig staan tegenover incidentele tekorten in de opvang.

De situatie van de vreemdeling

Zelfs als niet ernstig hoeft te worden gevreesd voor systeemfouten in de asielprocedure of de opvangvoorzieningen in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, kan een vreemdeling alleen worden overgedragen in het kader van de Dublinverordening als uitgesloten is dat die overdracht een reëel en bewezen risico inhoudt dat de vreemdeling wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM (zie het al genoemde arrest Jawo, punt 87). De bewijslast op dit punt ligt bij de vreemdeling.

Wat de vreemdeling heeft aangevoerd omtrent het verloop van zijn eerdere asielprocedure in Kroatië, leidt verder niet tot het oordeel dat na overdracht sprake zal zijn van een onmenselijke of vernederende behandeling als hiervoor onder 6 beschreven. Zoals hiervoor ook onder 5.3. en 5.4. al is overwogen, zal de vreemdeling immers na overdracht in ieder geval wel toegang krijgen tot de asielprocedure en asielopvang. Ook zal hij aanspraak kunnen maken op een asielzoekerskaart en, naar uit verdere documentatie blijkt, ook toegang tot rechtsbijstand. De vreemdeling heeft verder geen andere en/of bijzondere omstandigheden naar voren gebracht die aanleiding geven voor het oordeel dat een reëel risico bestaat dat Dublinclaimanten zoals hij, na overdracht aan Kroatië aan een schending van artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM worden blootgesteld.

Conclusie hoger beroep en beroep

Gelet op wat de Afdeling onder 5.3 tot en met 6.1 heeft overwogen, heeft de minister zich terecht op het standpunt gesteld dat de rechtbank niet heeft onderkend dat hij voor Kroatië van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan. Niet is gebleken van structurele tekortkomingen in de asielpcedure en de opvangvoorzieningen in Kroatië waarvan de minister niet onkundig kon zijn en op grond waarvan hij de vreemdeling niet had mogen overdragen aan Kroatië. De vreemdeling legt niet uit waarom Dublinclaimanten zoals hij, desondanks een reëel risico lopen op een met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling bij overdracht aan Kroatië.

Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd. Omdat de minister de asielaanvraag van de vreemdeling als gevolg van tijdsverloop alsnog in behandeling heeft genomen, heeft de vreemdeling bereikt wat hij met zijn beroep beoogde. Daarom heeft de vreemdeling geen belang meer bij de beoordeling van zijn beroep. Het beroep is niet-ontvankelijk. De minister hoeft geen proceskosten te vergoeden.

Inhoudsopgave

2. **09-10-2024, ABRvS, ECLI:NL:RVS:2024:3992, hoger beroep vreemdeling ongegrond [leeftijdsbeoordeling; interstatelijk vertrouwensbeginsel]**

Reden signalering: het interstatelijk vertrouwensbeginsel is niet van toepassing bij de leeftijdsbeoordeling van vreemdelingen. Daarmee komt zij terug van eerdere rechtspraak. Dit betekent dat de minister niet langer in beginsel mag uitgaan van de juistheid van een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat van de Europese Unie. Als de minister een afwijkende leeftijdsregistratie uit een andere lidstaat aantreft, mag hij die wel bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de leeftijd van een vreemdeling betrekken en daaraan gewicht toekennen. Hij zal dan deugdelijk moeten motiveren welk gewicht hij aan een bepaalde registratie toekent en waarom.

Op 21 december 2019 heeft de vreemdeling een asielaanvraag ingediend. Hij heeft de Malinese nationaliteit en stelt te zijn geboren op [geboortedatum] 2003. De minister heeft de asielaanvraag van de vreemdeling ingewilligd, omdat hij de verklaringen van de vreemdeling over zijn nationaliteit en herkomst en over de problemen met de Toeareg-rebellen geloofwaardig heeft geacht. Maar hij heeft de gestelde geboortedatum, en daarmee dat de vreemdeling minderjarig was ten tijde van de aanvraag, niet geloofwaardig geacht. In deze procedure gaat het alleen daarover.

De vreemdeling is bij aankomst geschouwd. Omdat er tijdens de schouw twijfel bestond over de opgegeven leeftijd, heeft de minister nader onderzoek gedaan naar de geboortedatum van de vreemdeling. Hij heeft zich daarna op het standpunt gesteld dat hij op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan van een eerdere leeftijdsregistratie in België. Daar is namelijk in het kader van een asielaanvraag in 2017 een medisch leeftijdsonderzoek uitgevoerd, waaruit volgde dat de vreemdeling meerderjarig was. De minister gaat er op basis van een verklaring van de Belgische autoriteiten van uit dat de vreemdeling geboren is op 20 oktober 1995. Hij heeft er daarnaast op gewezen dat de vreemdeling in Italië en Zwitserland ook als meerderjarig geregistreerd staat. Verder heeft de minister op de telefoon van de vreemdeling twee geboorteaktes met de geboortedata 20 oktober 1997 en 20 oktober 1999 aangetroffen. De vreemdeling heeft op zijn beurt een Malinese identiteitskaart, die door de afdeling Falsificaten van de Koninklijke Marechaussee authentiek is bevonden, en een geboorteakte met het geboortejaar 2003 overgelegd. Maar daar hecht de minister niet de waarde aan die de vreemdeling daaraan wenst te hechten, omdat zijn verklaringen over de verkrijging van de identiteitskaart bevreesdend zijn en niet stroken met wat daarover te vinden is in openbare bronnen. Verder heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat de vreemdeling met de overgelegde verklaringen van zijn jeugdbeschermer van Nidos en zijn psycholoog en psychiater ook zijn gestelde minderjarigheid niet aannemelijk heeft gemaakt.

De Afdeling zal in deze uitspraak eerst het oordeel van de rechtbank en het standpunt van de vreemdeling in hoger beroep weergeven. Daarna zal zij toelichten onder welke omstandigheden de minister nader onderzoek doet naar leeftijdsregistraties in andere EU-lidstaten. Vervolgens zal de Afdeling in het algemeen de rechtsvraag beantwoorden of de minister op grond van het interstatelijk

vertrouwensbeginsel in beginsel mag uitgaan van de juistheid van een registratie van een geboortedatum in een andere lidstaat. Voorts komt aan de orde op welke wijze de leeftjdsbeoordeling moet worden verricht. Daarna zal de Afdeling het algemene kader toepassen op de zaak van de vreemdeling. Tot slot komt de Afdeling tot een conclusie.

Uitspraak van de rechtbank

De rechtbank heeft overwogen dat de minister met zijn verwijzing naar het leeftjdsonderzoek in België deugdelijk heeft gemotiveerd dat hij, gelet op het interstatelijk vertrouwensbeginsel, in beginsel mocht uitgaan van de meerderjarigheid van de vreemdeling. Zij heeft vervolgens overwogen dat de vreemdeling er niet in is geslaagd om aannemelijk te maken dat de in België geregistreerde geboortedatum onjuist is. Daarbij heeft de rechtbank betrokken dat de verklaring van de vreemdeling over de verkrijging van de identiteitskaart afwijkt van wat volgt uit openbare bronnen over de wijze waarop Malinezen een identiteitskaart kunnen verkrijgen. Ook heeft de rechtbank bij dit oordeel betrokken dat de minister nader onderzoek heeft gedaan naar de registratie van de vreemdeling in België, waarop de Belgische autoriteiten een verklaring hebben gestuurd waarin als geboortedatum 20 oktober 1995 is opgenomen, met daarbij de vermelding 'volgens botscaan'.

Hoger beroep

De vreemdeling klaagt in zijn grieven dat de rechtbank heeft miskend dat de minister een te zware toetsingsmaatstaf heeft gehanteerd door op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel meer waarde te hechten aan een niet nader controlebaar leeftjdsonderzoek dan aan zijn verklaringen en de door hem overgelegde bewijsstukken. Na vragen van de Afdeling heeft de vreemdeling toegelicht dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel volgens hem niet ziet op de opslag van persoonsgegevens in de nationale systemen van de lidstaten en zeker niet wanneer deze gegevens vervolgens voor een ander doel worden gebruikt dan voor de uitvoering van de Dublinverordening. De vreemdeling betoogt daarom dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel geen rol speelt als het gaat om de waarde die de minister mag hechten aan een leeftjdsregistratie in een andere lidstaat. Argumenten daarvoor zijn ook aangedragen door de rechtspraak en de wetenschap. De vreemdeling betoogt verder dat de minister de authentiek bevonden identiteitskaart en zijn verklaring over de verkrijging daarvan, en de verklaringen van zijn jeugdbeschermer bij Nidos en zijn psycholoog en psychiater, onvoldoende in beschouwing heeft genomen. Hij voert aan dat hij gelet op al deze omstandigheden het voordeel van de twijfel had moeten krijgen.

Vertrekpunt van de minister voor nader onderzoek naar leeftijd

De minister heeft verwezen naar werkinstructie 2023/6 over leeftjdsbepaling en aan de hand daarvan uiteengezet hoe hij de leeftijd bepaalt van een vreemdeling die bij aankomst in Nederland stelt minderjarig te zijn. In dat geval schouwen de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (hierna: de AVIM) en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: de IND) een vreemdeling, tenzij er redenen zijn dat niet te doen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als een vreemdeling zijn minderjarigheid kan aantonen met authentieke identiteitsdocumenten. Als de AVIM en de IND concluderen dat sprake is van twijfel over de opgegeven leeftijd of zij tot verschillende conclusies komen, kan de minister nader onderzoek verrichten.

Nader onderzoek kan bestaan uit onderzoek in een andere EU-lidstaat op grond van artikel 34 van de Dublinverordening. De minister heeft in zijn nadere reactie toegelicht dat nader onderzoek pas mogelijk is als er een treffer is bij bevraging van de vingerafdrukken in Eurodac of als de verklaringen van een vreemdeling wijzen op verblijf in een andere EU-lidstaat en contact met autoriteiten aldaar. Hij verzoekt in dat geval om meer informatie over een vreemdeling en zijn verblijf in de andere lidstaat. Als een vreemdeling van buiten de EU direct naar Nederland is gereisd, zal de minister op andere wijze onderzoek doen naar de leeftijd van een vreemdeling. In zulke gevallen kan bijvoorbeeld een medisch leeftjdsonderzoek worden gedaan.

Als nader onderzoek informatie uit andere lidstaten oplevert over de leeftijd van de vreemdeling, dan neemt de minister deze informatie en de conclusies uit de schouw mee bij zijn beoordeling van de leeftijd van een vreemdeling. Blijkens werkinstructie 2023/6 verbindt de minister schematisch weergegeven de volgende gevolgen aan zijn beoordeling:

Signalering AC relevante zaken nr. 13

Schouw AVIM/KMar + IND	Resultaat onderzoek / claimverzoek andere lidstaat	Gevolg wat leeftijd betreft
Evident minderjarig	Minderjarig	Er wordt uitgegaan van de opgegeven leeftijd.
Evident minderjarig	Meerderjarig	Er wordt uitgegaan van de opgegeven leeftijd, tenzij de meerderjarigheid in de andere lidstaat voortvloeit uit authentieke en identificerende documenten of een medisch leeftijdsonderzoek.
Evident meerderjarig	Minderjarig	Leeftijd wordt aangepast naar meerderjarigheid, tenzij de minderjarigheid in de andere lidstaat voortvloeit uit authentieke en identificerende documenten of een medisch leeftijdsonderzoek.
Evident meerderjarig	Meerderjarig	Leeftijd wordt aangepast naar meerderjarigheid.
Twijfel	Minderjarig	Er wordt uitgegaan van de opgegeven leeftijd.
Twijfel	Meerderjarig	Leeftijd wordt in beginsel aangepast naar meerderjarigheid (...).

Uit het voorgaande volgt dat de minister de leeftijd van een vreemdeling in beginsel naar meerderjarig aanpast, als uit de schouw blijkt dat in de Nederlandse beoordeling twijfel bestaat over de opgegeven minderjarige leeftijd en uit onderzoek in een andere EU-lidstaat blijkt dat de vreemdeling daar als meerderjarige geregistreerd staat. In 2.4.2 van werkinstructie 2023/6 is voor deze situatie nader toegelicht dat dit uitgangspunt is gebaseerd op vaste rechtspraak van de Afdeling. Deze uitspraak gaat met name over deze situatie.

Vaststellen leeftijd van een vreemdeling die stelt minderjarig te zijn

In werkinstructie 2023/6, onder 2.4, wordt gewezen op vaste rechtspraak van de Afdeling, waaruit volgt dat de minister op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel in beginsel mag uitgaan van de juistheid van de registratie van een geboortedatum in een andere EU-lidstaat en dat het aan een vreemdeling is om aannemelijk te maken dat die geboortedatum onjuist is. De Afdeling wijst in dat verband op haar uitspraken van 27 februari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:653](#), onder 3, van 4 juni 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1184](#), onder 4, en van 2 november 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3147](#).

In de zaken waarover de hiervoor vermelde uitspraken gaan, was het betoog dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel niet van toepassing kan zijn op leeftijdsregistraties, niet naar voren gebracht. De uitspraak van 2 november 2022 ging bijvoorbeeld vooral over de motiveringsplicht die de minister heeft als hij kiest voor een bepaalde leeftijd terwijl er meerdere, afwijkende registraties bestaan. Dat is nu anders: de Afdeling ziet zich in deze zaak uitdrukkelijk voor de vraag gesteld of het interstatelijk vertrouwensbeginsel van toepassing is. In het betoog van de vreemdeling in deze zaak ziet de Afdeling aanleiding om van haar eerdere rechtspraak terug te komen. Zij is nu van oordeel dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel geen rol speelt als de minister een leeftijdsregistratie in een andere EU-lidstaat bij de beoordeling van de leeftijd van een vreemdeling wil betrekken. De Afdeling legt hierna uit waarom zij tot dit oordeel komt.

Rechten van het kind

Leeftijdsonderzoek en deugdelijke procedures daarvoor zijn volgens het EHRM van essentieel belang om te kunnen garanderen dat de rechten van kinderen worden beschermd. Nationale, Europese en internationale regels ter bescherming van de rechten van het kind gelden namelijk pas als iemand wordt geïdentificeerd als een kind. Als in een procedure niet wordt onderkend dat iemand minderjarig is, kan dat tot een schending van zijn rechten leiden. Om dit te voorkomen, geldt bij twijfel over de

leeftijd de presumptie van minderjarigheid. Vergelijk het arrest van het EHRM van 21 juli 2022, Darboe en Camara tegen Italië, ECLI:CE:ECHR:2022:0721JUD000579717, paragrafen 124, 125, 153 en 154.

Het Hof van Justitie heeft in dit kader recentelijk ook geoordeeld dat het belang van het kind niet alleen in aanmerking moet worden genomen bij de inhoudelijke beoordeling van verzoeken waarbij kinderen zijn betrokken, maar ook, door middel van specifieke procedurele waarborgen, van invloed moet zijn op de besluitvormingsprocedures die tot die beoordeling leiden. De Afdeling verwijst naar het arrest van het Hof van 11 juni 2024, K en L, ECLI:EU:C:2024:487, punten 72 en 73.

De rechten van het kind gaan dus ook over het bieden van specifieke procedurele waarborgen voor de wijze waarop de leeftijd van een gesteld minderjarige moet worden bepaald. Daarbij is een van de waarborgen dat bij twijfel over de minderjarigheid moet worden uitgegaan van minderjarigheid om de rechten van het kind effectief te beschermen. Tegen deze achtergrond is het de vraag of in het Unierecht specifieke procedurele waarborgen zijn opgenomen voor het beoordelen van de leeftijd van een vreemdeling. En als het Unierecht dergelijke procedurele waarborgen niet biedt, wat dat dan betekent voor de vraag of de minister op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel in beginsel mag uitgaan van een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat.

Betekenis van het interstatelijk vertrouwensbeginsel bij leeftijdsbeoordeling

Het beginsel van wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten is in het Unierecht van fundamenteel belang, aangezien het de mogelijkheid biedt om een ruimte zonder binnengrenzen te verwezenlijken en in stand te houden. Uit vaste rechtspraak van het Hof volgt dat dit beginsel met name in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht vereist dat elk van de lidstaten, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, ervan uitgaat dat alle lidstaten het Unierecht en, met name, de door dat recht erkende grondrechten in acht nemen. Zie de arresten van 19 maart 2019, Jawo, ECLI:EU:C:2019:218, punt 81, en 18 april 2023, E.D.L., ECLI:EU:C:2023:295, punt 30. In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en, met name de Dublinverordening die is gebaseerd op het beginsel van wederzijds vertrouwen, moet daarom worden aangenomen dat de behandeling van personen die om internationale bescherming verzoeken, in elke lidstaat in overeenstemming is met de eisen van het EU Handvest, met het Vluchtelingenverdrag en met het EVRM. Zie het arrest Jawo, punt 82.

Onder omstandigheden geldt het interstatelijk vertrouwensbeginsel ook als in een andere lidstaat uitvoering wordt gegeven aan een specifieke regeling uit het Unierecht. Vergelijk bijvoorbeeld het arrest van 16 november 2023, Zakład Ubezpieczeń, ECLI:EU:C:2023:869, punten 35 en 36, over A1-verklaringen in het sociale zekerheidsrecht. Het gaat daar om in het Unierecht geregelde verklaringen, die zijn afgegeven door een daartoe bevoegde autoriteit van een lidstaat, waarbij het Unierecht ook regelt wat de juridische waarde is van zo'n verklaring in een andere lidstaat en welke dialoog- en bemiddelingsprocedures moeten worden gevolgd als er twijfel bestaat over de geldigheid of de juistheid van een A1-verklaring.

Aansluitend op wat al is overwogen, is het ook hier de vraag of, en zo ja, waar en in hoeverre, de wijze van leeftijdsbeoordeling in het Unierecht is geregeld. En daarmee of een lidstaat bij een leeftijdsbeoordeling uitvoering geeft aan een door het Unierecht beheerste, specifieke regeling en welke betekenis een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat in dit verband heeft. Deze vragen zijn aan partijen voorgelegd en op de zitting besproken.

De Afdeling komt tot het oordeel dat in het Unierecht niet specifiek is geregeld op welke wijze een leeftijdsbeoordeling moet plaatsvinden en ook niet welke procedurele waarborgen daarbij gelden. Evenmin is in het Unierecht geregeld hoe in een lidstaat moet worden omgegaan met leeftijdsregistraties uit andere lidstaten en welke procedurele waarborgen daar gelden. Hierover wordt het volgende overwogen.

Voor een leeftijdsbeoordeling geldt dat een lidstaat volgens artikel 4, tweede lid, van de Kwalificatierichtlijn, geïmplementeerd in artikel 31, tweede en derde lid, van de Vw 2000, tot taak heeft om in samenwerking met de vreemdeling alle relevante elementen van een verzoek om internationale bescherming te beoordelen. Onder die elementen wordt ook begrepen alle documentatie in het bezit van een vreemdeling over onder meer zijn leeftijd. Maar in de Kwalificatierichtlijn en ook elders in het

Unierecht is verder geen invulling gegeven aan de wijze waarop lidstaten moeten onderzoeken en beoordelen wat de leeftijd van een vreemdeling is of welke procedurele waarborgen daarbij gelden als bijvoorbeeld documentatie ontbreekt.

Als het gaat over niet-begeleide minderjarigen biedt artikel 25 van de Procedurerichtlijn wel verschillende waarborgen waarin de lidstaten moeten voorzien als het gaat om in die richtlijn vervatte procedures. In het vijfde lid worden ook specifieke waarborgen geboden voor situaties waarin een lidstaat twijfelt over de leeftijd van een niet-begeleide vreemdeling die stelt minderjarig te zijn. Een lidstaat kan dan een medisch leeftijdsonderzoek instellen. Het vijfde lid bevat een aantal randvoorwaarden waaraan een lidstaat daarbij moet voldoen. Het gaat dan vooral om de omstandigheden waaronder een medisch leeftijdsonderzoek moet plaatsvinden. Zo moet de waardigheid van de vreemdeling ten volle worden gerespecteerd, moet het minst ingrijpende onderzoek worden ingezet en moet dit worden verricht door gekwalificeerde medische beroepsbeoefenaars. Maar ook artikel 25 bevat verder geen concrete invulling van de wijze waarop het medische leeftijdsonderzoek zelf moet worden uitgevoerd, en maakt niet duidelijk wat de juridische waarde is van een dergelijk medisch leeftijdsonderzoek in een procedure in een andere lidstaat. Bij de huidige stand van het Unierecht kan dan ook niet worden gesproken van harmonisatie over de wijze waarop de leeftijd, van iemand die stelt minderjarig te zijn, wordt beoordeeld.

Het voorgaande geldt ook voor de juridische waarde van een leeftijdsregistratie in een procedure in een andere lidstaat. De leeftijd staat niet geregistreerd in Eurodac. De minister kan na een 'Eurodac-treffer' wel nader onderzoek doen naar informatie over de leeftijd van een vreemdeling in een andere lidstaat. Dergelijke gegevens worden namelijk alleen op nationaal niveau vastgelegd in het kader van een lopende asielpcedure. Op grond van artikel 34 van de Dublinverordening moet elke lidstaat aan alle lidstaten die daarom vragen, toereikende, ter zake dienende en niet buitensporige persoonsgegevens verstrekken over een verzoeker, waaronder ook de geboortedatum en dus de leeftijd van een verzoeker. Deze informatie-uitwisseling vindt plaats via het zogenoemde DubliNet, een beveiligd netwerk van de lidstaten waarmee zij op nationaal niveau vastgelegde informatie over asielpcedures uitwisselen. Maar deze informatie-uitwisseling dient alleen de administratieve samenwerking tussen lidstaten. Uit de Dublinverordening volgt niet wat de juridische waarde is van de uitgewisselde persoonsgegevens en die verordening zegt dus niets over de waarde die een lidstaat mag hechten aan deze informatie, waaronder de leeftijd van een vreemdeling, bij de beoordeling van een asiolverzoek in een andere lidstaat. In punt 22 van de preambule van de Dublinverordening wordt het interstatelijk vertrouwensbeginsel weliswaar genoemd, maar, zoals de vreemdeling terecht aanvoert, wordt dat alleen in verband gebracht met het bevorderen van de solidariteit en de stabiliteit van de lidstaten binnen het gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de minister zich niet kan beroepen op het interstatelijk vertrouwensbeginsel als hij bij de beoordeling van de leeftijd van een vreemdeling een leeftijdsregistratie in een andere EU-lidstaat betreft. De minister heeft op de zitting tevergeefs een vergelijking gemaakt met het arrest van het Hof van 16 februari 2017, C.K., ECLI:EU:C:2017:127, punt 70, waarin het Hof het interstatelijk vertrouwensbeginsel van toepassing acht op het vermoeden dat asielzoekers in een andere EU-lidstaat passende zorg ontvangen. Die vergelijking gaat niet op, omdat het in het arrest C.K. gaat om een andere en in dat arrest specifiek benoemde situatie. In het arrest C.K. gaat het namelijk om de vraag of een vreemdeling kan worden overgedragen aan een andere lidstaat, waarbij op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel als uitgangspunt mag worden genomen dat die ontvangende lidstaat overeenkomstig de artikelen 17 tot en met 19 van de Opvangrichtlijn aan asielzoekers de nodige gezondheidszorg en medische bijstand zal verstrekken. Hier gaat het om de vraag op welke wijze Nederland zelf de leeftijd van een vreemdeling moet beoordelen. Zoals hiervoor is geoordeeld, volgt dit niet uit het Unierecht.

De klacht van de vreemdeling over de toepassing van het interstatelijk vertrouwensbeginsel bij leeftijdsregistraties in een andere lidstaat is dus terecht voorgedragen. Dat betekent dat de minister zijn onder 5-5.3 weergegeven beleid zal moeten aanpassen. Maar dit betekent niet dat de minister een leeftijdsregistratie uit een andere lidstaat niet mag betrekken bij zijn beoordeling van de leeftijd van een vreemdeling en ook niet dat hij zijn huidige werkwijze geheel moet aanpassen. De Afdeling

zal hierna uiteenzetten op welke wijze de minister een leeftijdsregistratie kan meewegen in de beoordeling van de leeftijd van een vreemdeling.

Beoordeling leeftijdsregistraties volgens nationaal recht

Er zijn in het kader van de asielprocedure dus geen Unierechtelijke procedurevoorschriften voor de wijze waarop de leeftijd van een vreemdeling wordt beoordeeld en hoe deze vervolgens wordt geregistreerd. Als die er niet zijn, is het vaste rechtspraak van het Hof dat het, op grond van het beginsel van de procedurele autonomie, een zaak van de interne rechtsorde van de lidstaten is om procedurevoorschriften vast te stellen. Deze voorschriften mogen niet ongunstiger zijn dan de voorschriften die voor soortgelijke situaties naar nationaal recht gelden (gelijkwaardigheidsbeginsel) en zij mogen de uitoefening van de door het Unierecht verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken (doeltreffendheidsbeginsel). Zie onder meer het arrest van 27 juni 2018, Diallo, ECLI:EU:C:2018:499, punt 59, en het arrest van 7 november 2018, K. en B., ECLI:EU:C:2018:877, punt 56. Dat Unierechtelijke voorschriften over de wijze van leeftijdsbeoordeling ontbreken en de lidstaten daarom bevoegd zijn deze aspecten zelf te regelen, betekent niet dat het Unierecht verder niet meer van betekenis is. Ook wanneer sprake is van procedurele autonomie moeten de lidstaten de grondrechten en de volledige doeltreffendheid van Unierechtelijke bepalingen over de asielprocedure ten volle waarborgen. Vergelijk het arrest van het Hof van 8 mei 2014, H.N., ECLI:EU:C:2014:302, punt 41.

Uit het voorgaande volgt dat de leeftijd van een vreemdeling en de bewijswaarde van een leeftijdsregistratie zullen moeten worden beoordeeld met toepassing van het nationale bestuursrechtelijke bewijsrecht, met inachtneming van wat daarover aanvullend in het Unierecht is bepaald. Het is in beginsel aan een vreemdeling om zijn identiteit, waaronder zijn geboortedatum, aannemelijk te maken. De bewijslast ligt namelijk op grond van artikel 31 van de Vw 2000 bij de vreemdeling. Omdat asielzoekers zich vaker dan andere vreemdelingen in een moeilijke bewijspositie bevinden, omdat zij bijvoorbeeld hun identiteitsdocumenten niet hebben meegenomen of onderweg zijn kwijtgeraakt, moet de minister vreemdelingen op grond van de samenwerkingsplicht bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Kwalificatierichtlijn, in de bewijslast tegemoetkomen.

Hier gaat het om een vreemdeling die stelt minderjarig te zijn. Als de minister twijfels heeft over de minderjarigheid van een vreemdeling, dan geldt als vertrekpunt de presumptie van minderjarigheid. Dat betekent dat hij dan van het vermoeden moet uitgaan dat de vreemdeling minderjarig is en deze vreemdeling als minderjarige moet behandelen. De Afdeling wijst ter vergelijking op artikel 25, vijfde lid, van de Procedurerichtlijn, de paragrafen 139-141, 153 en 154 van het hiervoor genoemde arrest Darboe en Camara en de punten 72 en 73 van het eerdergenoemde arrest K en L. Het is dan aan de minister om dat vermoeden van minderjarigheid te ontzenuwen. Hij zal dan nader onderzoek moeten doen, eventueel in samenwerking met andere lidstaten. Als hij na dat onderzoek toch tot de conclusie komt dat de twijfel over de minderjarigheid is weggenomen en hij ervan uitgaat dat de vreemdeling meerderjarig is, dan zal hij dat moeten motiveren.

Bij dit onderzoek zal hij ook moeten samenwerken met de vreemdeling. Daarbij moet hij rekening houden met de belangen van het kind bedoeld in artikel 24 van het EU Handvest en artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag, en vreemdelingen bij het ontbreken van bewijsmateriaal onder bepaalde omstandigheden het voordeel van de twijfel geven. Zie artikel 4, vijfde lid, van de Kwalificatierichtlijn, en het arrest van het EHRM van 22 februari 2024, M.H. en S.B. tegen Hongarije, ECLI:CE:ECHR:2024:0222JUD001094017, paragrafen 71, 72 en 79.

Als de minister een leeftijdsregistratie uit een andere lidstaat aantreft, waaruit volgt dat de vreemdeling meerderjarig is, dan mag hij die bij het beoordelen van de leeftijd van een vreemdeling betrekken en daaraan gewicht toekennen. Hij zal dan steeds zorgvuldig moeten onderzoeken en deugdelijk moeten motiveren welk gewicht hij aan een bepaalde registratie toekent en waarom. Daarbij zal hij zo mogelijk moeten toelichten waarop de leeftijdsregistratie is gebaseerd. Als een leeftijdsregistratie is gebaseerd op een brondocument of een medisch leeftijdsonderzoek, dan zal hij hierover navraag moeten doen bij de betreffende lidstaat en nader moeten toelichten waarom hij daaraan al dan niet een bepaalde waarde hecht. Als aan een leeftijdsregistratie alleen een eigen verklaring van een vreemdeling ten grondslag ligt, dan zal de minister moeten informeren onder welke omstandigheden deze verklaring is

afgelegd. De vreemdeling zal een plausibele verklaring moeten geven voor deze afwijkende verklaring, omdat deze afwijking in beginsel afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van zijn verklaringen. De minister zal steeds alle feiten en omstandigheden moeten meewegen bij het beoordelen van de leeftijd van een vreemdeling die stelt minderjarig te zijn. De minister moet bij deze beoordeling ook eventuele overgelegde bewijsmiddelen, zoals officiële en onofficiële identificerende documenten en/of verklaringen van voogden van Nidos, betrekken.

De leeftijdsbeoordeling door de minister in deze zaak

Zoals de Afdeling hiervoor uiteen heeft gezet, had de minister in deze zaak na de schouw twijfel over de opgegeven leeftijd en heeft hij nader onderzoek verricht. Naar aanleiding daarvan heeft hij de leeftijd van de vreemdeling beoordeeld. Deze beoordeling heeft hij, afgezien van de verwijzing naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel, in overeenstemming met het hiervoor uiteengezette beoordelingskader verricht. Daarmee heeft de minister in dit geval het vermoeden ontzenuwd dat de vreemdeling minderjarig is. Dit betekent dat de vreemdeling tevergeefs aanvoert dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de minister de authentiek bevonden identiteitskaart en de verklaringen van zijn jeugdbeschermer bij Nidos en zijn psycholoog en psychiater, onvoldoende bij de beoordeling heeft betrokken en dat hij het voordeel van de twijfel had moeten krijgen. Hierna worden de verschillende elementen die ten grondslag liggen aan de beoordeling van de minister besproken. Daarbij wordt achtereenvolgens ingegaan op het medisch leeftijdsonderzoek door België, de leeftijdsregistratie in Zwitserland, de identiteitskaart en de geboorteaktes van de vreemdeling en de verklaringen van Nidos en andere hulpverleners.

De rechtbank heeft, wat betreft de registratie in België en het daar gedane leeftijdsonderzoek, terecht bij haar oordeel betrokken dat de minister nader onderzoek heeft gedaan bij de Belgische autoriteiten. Die hebben toegelicht dat de vreemdeling zich heeft gemeld als alleenstaande minderjarige vreemdeling met de geboortedatum 20 oktober 1999. Ook hebben zij een verklaring van de Dienst Vreemdelingenzaken opgestuurd waaruit volgt dat zij de leeftijd van de vreemdeling na een botscan hebben aangepast naar 20 oktober 1995. De minister heeft gewicht mogen toekennen aan deze registratie van de leeftijd in België, omdat daaraan een medisch leeftijdsonderzoek ten grondslag lag. De vreemdeling heeft namelijk niet toegelicht waarom het medisch leeftijdsonderzoek in België niet deugdelijk is verricht en ook niet waarom dit niet controleerbaar is. Hij heeft alleen aangevoerd niet over dit onderzoek te beschikken en daarom niet inhoudelijk op dit onderzoek in te kunnen gaan. Maar de vreemdeling heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij het leeftijdsonderzoek uit België niet kon opvragen of daartoe vergeefse pogingen heeft gedaan. Daarbij acht de Afdeling relevant dat het gaat om persoonlijke, medische gegevens, waarover de vreemdeling kon beschikken, zoals ook blijkt uit de verklaring van de Dienst Vreemdelingenzaken van de Belgische autoriteiten. Desgevraagd kon de vreemdeling op de zitting bij de Afdeling ook geen verklaring geven waarom hij hierover niet zou kunnen beschikken.

Aan de registratie in Zwitserland met de geboortedatum 20 oktober 1997 ligt een verklaring van de Malinese ambassade in Rome ten grondslag. Ook heeft de AVIM een foto van een geboorteakte op de telefoon van de vreemdeling gevonden met een geboortedatum uit 1997 die correspondeert met die verklaring. De vreemdeling heeft op de zitting bij de Afdeling geen verklaring kunnen geven voor het bestaan van die afwijkende geboorteakte en de verklaring van de Malinese ambassade. Evenmin heeft de vreemdeling een deugdelijke verklaring kunnen geven voor het aantreffen van nog een andere foto van een geboorteakte met de geboortedatum van 20 oktober 1999 op zijn telefoon. Al deze gegevens zijn in lijn met de uitkomst van het Belgische leeftijdsonderzoek dat de vreemdeling meerderjarig is.

Ter onderbouwing van zijn stelling dat hij minderjarig is, heeft de vreemdeling een Malinese identiteitskaart en een geboorteakte met geboortedatum 20 oktober 2003 ingebracht. De minister heeft de identiteitskaart echt bevonden. De minister mag een authentiek bevonden document normaal gesproken niet zomaar terzijde schuiven. Maar de andersluidende verklaring van de Malinese ambassade over de geboortedatum van de vreemdeling in 1997 en de andere hiervoor genoemde geboorteaktes zaaien grote twijfel over de inhoudelijke juistheid van de op de identiteitskaart en de geboorteakte vermelde gegevens. De vreemdeling heeft niet kunnen verklaren waarom de Malinese

autoriteiten eerst een verklaring afgeven waarop staat dat hij geboren is op 20 oktober 1997, terwijl zij later een identiteitskaart hebben afgegeven met de geboortedatum 20 oktober 2003.

Dit klemt temeer omdat, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, de verklaringen van de vreemdeling over de wijze van verkrijging van de identiteitskaart niet overeenkomen met wat bekend is uit openbare bronnen. De rechtbank heeft daarbij betrokken dat de vreemdeling heeft verklaard dat een vriend de identiteitskaart namens hem heeft aangevraagd met de geboorteakte van de vreemdeling waarop ook de geboortedatum 20 oktober 2003 staat, terwijl de minister er in zijn schriftelijke uiteenzetting op heeft gewezen dat op de officiële website van de Malinese regering staat dat voor een aanvraag van een identiteitskaart twee getuigen vereist zijn die in het bezit moeten zijn van geldige identiteitsdocumenten. De vreemdeling heeft ook op dit punt geen deugdelijke verklaring gegeven. Dit heeft de minister bij de beoordeling mogen meewegen.

De vreemdeling betoogt op zichzelf terecht dat de minister en de rechtbank de verklaringen van zijn jeugdbeschermer bij Nidos en zijn psycholoog en psychiater bij de beoordeling moeten betrekken en daaraan waarde moeten hechten. Deze personen hebben toegelicht dat de vreemdeling oogt als zestienjarige en zich ook als zodanig gedraagt. Maar gegeven de uitkomst van het leeftijdsonderzoek in België, in samenhang bezien met de leeftijdsregistratie in Zwitserland op grond van de verklaring van de Malinese ambassade in Rome, en de grote twijfel over de inhoudelijke juistheid van de identiteitskaart en de geboorteakte met geboortedatum 20 oktober 2003, heeft de minister aan deze verklaringen in dit geval niet de waarde hoeven toekennen die de vreemdeling daaraan toekent.

Conclusie

Ondanks dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel niet van toepassing is op de leeftijdsregistraties van de vreemdeling in België, Italië en Zwitserland, heeft de rechtbank, gelet op wat hiervoor onder 8.1 tot en met 8.4 is overwogen, in onderlinge samenhang bezien, terecht overwogen dat de minister deugdelijk heeft gemotiveerd waarom hij doorslaggevend gewicht toekent aan de leeftijdsregistratie in België. Hierdoor heeft hij het vermoeden dat de vreemdeling minderjarig is, ontzenuwd en is hij terecht uitgegaan van de geboortedatum 20 oktober 1995. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat er geen reden is om de vreemdeling het voordeel van de twijfel te gunnen. De grieven slagen daarom niet.

Het hoger beroep is ongegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt bevestigd met verbetering van de gronden waarop zij rust. De minister hoeft geen proceskosten te vergoeden. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigt de aangevallen uitspraak.

Inhoudsopgave

3. 16-10-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:16732, beroep gegrond [Dublin-Spanje; huiselijk geweld; belangen van het kind; tekstblokkenvoornemen]

Reden signalering: Verweerder heeft zijn (deel)beslissing om de asielaanvraag niet onverplicht te behandelen onzorgvuldig voorbereid door het belang van het kind niet vast (te laten) stellen en verweerder heeft deze beslissing onvoldoende deugdelijk gemotiveerd.

Eiseres heeft als beroepsgrond aangevoerd dat ten aanzien van Spanje niet langer van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan. Eiseres stelt zich verder – samengevat weergegeven – op het standpunt dat haar asielaanvraag ten onrechte niet in behandeling is genomen. Eiseres heeft zich, vanuit een derde land, tegen haar zin in met haar kinderen bij haar echtgenoot in Spanje moeten voegen. Verweerder heeft naar de mening van eiseres onvoldoende rekening gehouden met haar kwetsbare positie. Verweerder gaat er in het bestreden besluit aan voorbij dat eiseres en haar kinderen afhankelijk waren van haar echtgenoot en niet de keuze hadden om zich al dan niet bij hem in Spanje te voegen. Eiseres heeft verklaard over de mishandelingen door haar echtgenoot. Er was sprake van fors huiselijk geweld. Eiseres en haar kinderen zijn in Spanje niet veilig. Eiseres is bang dat het haar echtgenoot in Spanje zou lukken om met de kinderen naar Soedan te vertrekken om hun dochter te laten besnijden. Eiseres heeft in Spanje de politie gebeld maar daar

werd niet op gereageerd. Eiseres heeft daarom nog minder vertrouwen in effectieve hulp van de Spaanse autoriteiten.

De rechtbank is van oordeel dat door gebruik te maken van een “tekstblokkenvoornemen” verweerder zichzelf de kans ontnemt om zijn besluit zorgvuldig voor te bereiden en argumenten tegen een mogelijke overdracht en mogelijke stukken die deze argumenten onderbouwen eerder te verkrijgen.

- ambtshalve beoordeling 4 Handvest

De rechtbank heeft ter zitting wel met de twaalfjarige zoon en de negenjarige dochter van eiseres gepraat, maar niet over het gestelde ernstige huiselijk geweld dat vader heeft gepleegd jegens moeder en heeft deze kinderen dus niet als getuigen gehoord ondanks het aanvankelijke verzoek daartoe. -Indien de rechtbank het noodzakelijk had geacht om de kinderen van eiseres te horen om uitspraak te kunnen doen, had de rechtbank deskundigen ingeschakeld om haar te adviseren op de wijze waarop dit zou moeten plaatsvinden, of had de rechtbank een deskundige benoemd om de kinderen te horen. Indien het horen van kinderen niet op deskundige wijze en op een kindvriendelijke manier en in een kindvriendelijke setting geschiedt, kan immers niet worden uitgesloten dat dit schadelijk is voor het welbevinden van de betreffende kinderen en dus indruist tegen hun belang – Het wegen van het belang van het kind vereist allereerst dat het belang van het kind kenbaar wordt vastgesteld voordat dit kenbaar wordt betrokken in de besluitvorming –

3.2 IVRK, General Comments, 24.2 Handvest, 6 Dv, IB 2022/77, arrest K.L.

Eiseres heeft stukken over de professionele begeleiding en zorg die haar kinderen krijgen overgelegd, verweerder moet indien hij zelf geen deskundigen inschakelt uitgaan van de informatie in de door eiseres overgelegde medische stukken omdat verweerder zelf niet over expertise beschikt om hier een inhoudelijk oordeel over te geven –

Artikel 17.1 Dv vereist dat verweerder alle door de vreemdeling aangedragen feiten en omstandigheden in onderlinge samenhang beoordeelt. Verweerder heeft zijn beslissing om de asielaanvraag niet onverplicht te behandelen onzorgvuldig voorbereid door het belang van het kind niet vast (te laten) stellen en deze beslissing onvoldoende deugdelijk gemotiveerd – rechtbank volstaat met gegrondverklaring beroep/vernietiging besluit omdat verweerder ter zitting aangeeft het laten onderzoeken van de belangen van de kinderen van eiseres niet nodig te vinden.

Inhoudsopgave

4. 23-10-2024, Rb Rotterdam MK, ECLI:NL:RBDHA:2024:17213, Turkije, beroep gegrond [Gülen-aanhanger; geringe indicaties; risicogroepen]

Reden signalering: de beleidswijziging WBV 2023/24 is rechtmatig, omdat het beschermingsniveau van ‘risicogroepen’ aansluit bij de algemene landeninformatie over Turkije. Op grond van dat beleid moest verweerder toetsen of er ‘geringe indicaties’ zijn. Verweerder heeft echter in feite aan de hand van de gebruikelijke bewijsmaatstaf beoordeeld of eiseres haar vrees aannemelijk heeft gemaakt. Daarmee heeft verweerder in dit geval niet deugdelijk gemotiveerd dat er geen ‘geringe indicaties’ zijn.

Bij terugkeer naar Turkije vreest eiseres net als haar echtgenoot strafrechtelijk te worden vervolgd vanwege haar betrokkenheid bij de Gülenbeweging. Eiseres vreest dat er al aangifte tegen haar is gedaan of dat dit in de nabije toekomst zal gebeuren.

Beleidswijziging

Eiseres voert aan dat verweerder het beleid op onjuiste gronden heeft gewijzigd, zodat het geen stand kan houden.

Ontwikkelingen in het beleid

De coup poging in Turkije op 15 juli 2016 heeft grote negatieve gevolgen gehad voor de positie van aanhangers van de Gülenbeweging in Turkije. Verweerder heeft hierin echter niet direct aanleiding

gezien om het landgebonden asielbeleid voor Turkije op dit punt aan te passen. De Afdeling heeft bij uitspraak van 13 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:377, wel overwogen dat verweerder ondeugdelijk had gemotiveerd dat Gülenisten in Turkije niet systematisch strafrechtelijk worden vervolgd en alleen al daarom ook niet als groep het risico lopen op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM. Bovendien had verweerder ondeugdelijk gemotiveerd dat Gülenisten tijdens arrestatie en detentie niet worden blootgesteld aan een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM.

Met WBV 2020/6 van 12 maart 2020 werden (toegedichte) Gülen-aanhangers voor het eerst aangemerkt als risicogroep. Dit was gebaseerd op informatie in het Algemeen ambtsbericht Turkije van 31 oktober 2019, waaruit onder meer volgt dat Gülen-aanhangers sinds de coupoging in 2016 doelwit zijn van arrestaties met willekeurige grondslag en strafprocessen met minimale bewijslast. De Gülenbeweging werd door de Turkse autoriteiten als terroristische organisatie aangeduid (FETÖ) en vervolging van deze beweging werd prioriteit van de Turkse regering. Met de aanmerking als risicogroep, konden (toegedichte) Gülen-aanhangers op basis van het destijds geldende beleid met geringe indicaties aannemelijk maken dat hun problemen, die verband hielden met één van de vervolgingsgronden, leiden tot een gegronde vrees voor vervolging. Het individualiseringsvereiste bleef wel van toepassing.

Met WBV 2021/16 van 4 augustus 2021 werd aan het beleid toegevoegd dat indien bij (toegedichte) Gülen-aanhangers van geringe indicaties niet is gebleken, de IND de risico's bij terugkeer beoordeelt in het licht van de diffuse en slechte situatie die gekenmerkt wordt door willekeur jegens (toegedichte) Gülen-aanhangers van de zijde van de Turkse autoriteiten. Hiermee heeft de IND beoogd de al bestaande uitvoeringspraktijk te verduidelijken. Het voorgaande betekende in de praktijk dat de IND al snel een risico op vervolging aannam, tenzij er concrete aanknopingspunten waren waaruit anders bleek. Dit was nog steeds gebaseerd op informatie uit voornoemd Algemeen ambtsbericht Turkije van 31 oktober 2019.

Met WBV 2023/24 van 24 november 2023 is de genoemde toevoeging weer uit het beleid geschrapt. Dit is gebaseerd op het Algemeen ambtsbericht Turkije van augustus 2023. In de Kamerbrief van 28 november 2023 (19637, 3177) is daarover het volgende toegelicht:

“In het huidige beleid geldt, zoals reeds vermeld, aanvullend dat de beoordeling van de vrees op vervolging plaats moet vinden tegen de achtergrond van het willekeurige karakter van het optreden van de Turkse autoriteiten. Hiermee ligt er een ruimer kader om een vrees voor vervolging aannemelijk te achten dan gebruikelijk is in geval van risicogroepen. In de

praktijk leidt dit er toe dat in geloofwaardige zaken, ook indien geen sprake is van geringe indicaties, al snel een risico op vervolging wordt aangenomen. Er is gelet op de ontwikkelingen in de verslagperiode geen reden om, zoals in het huidige beleid ten aanzien van Gülenisten het geval is, aanvullend uit te gaan van een willekeurig karakter van het optreden van de Turkse autoriteiten tegen Gülenisten. (...) Met deze wijziging op basis van de landeninformatie wordt weer aangesloten bij het gebruikelijke kader voor risicogroepen en wordt het beleid in lijn gebracht met de praktijk zoals die in algemene zin geldt in ons omringende lidstaten waarbij het eerst aan de vreemdeling is om zijn vrees aannemelijk te maken op basis van individuele omstandigheden. (...)”

Is de wijziging in beleid rechtmatig?

Niet in geschil is dat er sprake is van een wijziging in beleid. De vraag is of deze wijziging rechtmatig is. Daarbij stelt de rechtbank voorop dat niet doorslaggevend is of de willekeur en de intensiteit van strafrechtelijke onderzoeken jegens (toegedichte) Gülen-aanhangers in de periode tussen WBV 2021/16 en WBV 2023/24 is afgenomen. Het gaat er namelijk om of WBV 2023/24 op zichzelf gezien rechtmatig is en of dit beleid steun vindt in de algemene landeninformatie.

Eiseres heeft primair aangevoerd dat niet van het Algemeen ambtsbericht Turkije van augustus 2023 kan worden uitgegaan, omdat daaraan een aangepaste uitvraag (Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Turkije van 28 april 2023, hierna: ToR) ten grondslag ligt. Volgens eiseres is daarin verzocht om de bredere situatie in het land te beschrijven, waardoor minder is gekeken naar de misstanden. Dit terwijl de informatie over misstanden van groot belang is bij de beoordeling of sprake is van een risico op terugkeer. De rechtbank volgt eiseres niet in haar standpunt dat er door de

aangepaste uitvraag niet van het ambtsbericht Turkije kan worden uitgegaan. In de ToR is onder meer verzocht om een algemeen, synthetisch en actueel beeld van de situatie te geven en, indien incidenten of risico's genoemd worden, deze zoveel mogelijk in breder perspectief te plaatsen. In de ToR zijn daarnaast specifieke vragen gesteld over de thema's rechtsbescherming, Gülenisten en terugkeer. Deze vragen zijn zo geformuleerd dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken feitelijk is verzocht om in het uit te brengen ambtsbericht een volledig en actueel beeld van de situatie in Turkije te geven, juist ook op de thema's die voor eiseres van belang zijn. Dat maakt ook dat voorkomende incidenten of misstanden binnen die thema's in het ambtsbericht terecht konden komen.

Eiseres heeft subsidiair aangevoerd dat de informatie in het ambtsbericht niet zodanig is dat dit een beleidswijziging rechtvaardigt.

De rechtbank stelt voorop dat het ambtsbericht weinig concrete informatie bevat en dat er meerdere voorbehouden in zijn gemaakt. Zo staat in het ambtsbericht dat het lastig was om verifieerbare informatie te vinden over de situatie van (vermeende) Gülenisten in Turkije, dat de informatie over de situatie van (vermeende) Gülenisten schaars, verbrokkeld en anekdotisch van aard was, dat het onduidelijk was hoeveel arrestanten er in voorarrest verbleven of voorwaardelijk waren vrijgelaten en in hoeveel gevallen er een rechtszaak was geïnitieerd, en dat de bronnen de gestelde afname in intensiteit van de vervolging van (vermeende) Gülenisten niet nader kon onderbouwen met concrete gegevens.

Naar het oordeel van de rechtbank is de informatie die wél concreet in het ambtsbericht staat vermeld, echter voldoende om WBV 2023/24 te dragen. Zoals ook uit de door eiseres overgelegde informatie en cijfers volgt, komt vervolging van (toegedichte) Gülenisten nog steeds op grote schaal voor. Het ambtsbericht vermeldt daarover dat gedurende de voorgaande twee verslagperiodes met regelmaat arrestaties op grotere of kleine schaal plaatsvonden van (vermeende) Gülenisten en dat deze situatie hetzelfde is gebeven. Uit de overgelegde landeninformatie kan evenwel niet worden afgeleid dat de situatie voor (toegedichte) Gülenisten dusdanig is dat ook bij het ontbreken van geringe indicaties vrij snel een risico op vervolging moet worden aangenomen. Dit zou in feite neerkomen op het aannemen van groepsvervolging, waarbij het enkele behoren tot de groep van (toegedichte) Gülenisten al voldoende is om een vrees voor vervolging aan te nemen. Daarvan is alleen sprake als (toegedichte) Gülenisten systematisch worden blootgesteld aan vervolging. De rechtbank ziet in het ambtsbericht, maar ook in de door eiseres overgelegde informatie, geen aanleiding om aan te nemen dat daarvan sprake is. Anders dan in de genoemde uitspraak van de Afdeling van 13 februari 2019, heeft verweerder nu wel deugdelijk gemotiveerd dat Gülenisten niet als groep een reëel risico lopen te worden gearresteerd en, daarmee, te worden vervolgd. Daarbij is van belang dat er in Turkije meer rechterlijke bescherming voor (toegedichte) Gülen-aanhangers is dan voorheen. Zo stond in vorige ambtsberichten dat er verschillende criteria waren die konden leiden tot de negatieve aandacht van de Turkse autoriteiten, zoals het hebben gehad van een bankrekening bij Bank Asya en het hebben gedownload van de ByLock-app. Die criteria zijn er nog steeds, maar het gebruik daarvan is in jurisprudentie aangescherpt. Zo blijkt uit een uitspraak van het Constitutioneel Hof (AYM) uit 2020 dat alleen onder bepaalde voorwaarden een rekening bij Bank Asya kan worden beschouwd als activiteit ten behoeve van de Gülenbeweging en blijkt uit een uitspraak uit 2023 van datzelfde Hof dat een vrouw ten onrechte was ontslagen vanwege het hebben van twee Bank Asya-rekeningen. Het Hof van Cassatie heeft vergelijkbare uitspraken gedaan. Beide hoven zijn ook (veel) kritischer geworden over veroordelingen na gebruik van de ByLock-app. De hoven hebben veel vonnissen van rechtbanken om die reden nietig verklaard. Bovendien heeft de Turkse overheid een commissie opgericht die klachten over gedwongen ontslagen in behandeling neemt, hetgeen duidt op een afname in willekeur. Tot 12 januari 2023 had deze commissie in totaal 14,11% van de verzoeken ingewilligd, aldus het ambtsbericht. Hoewel dit nog steeds betekent dat 85,89% van de verzoeken is afgewezen, duidt ook dit wel op een afname in willekeur van de vervolging van (vermeende) Gülenisten.

De door eiseres overgelegde informatie wijkt in essentie niet af van de informatie in het ambtsbericht. Ook uit de door eiseres overgelegde informatie volgt dat (toegedichte) Gülenisten nog steeds het doelwit zijn van arrestaties en strafrechtelijke en andersoortige vervolging door de Turkse autoriteiten. Uit die informatie volgt echter niet dat er sprake is van groepsvervolging van Gülenisten. De situatie voor (vermeende) Gülenisten in Turkije is zeer zorgelijk, maar niet zodanig dat verweerder méér

bescherming hoefde te bieden dan hij nu met zijn beleidswijziging heeft gedaan. Ook met het uitsluitend aanmerken als risicogroep kunnen (toegedichte) Gülenisten al met geringe indicaties aannemelijk maken dat zij een gegronde vrees voor vervolging hebben. Gelet op het voorgaande sluit dit beschermingsniveau aan bij de algemene landeninformatie over Turkije.

Tussenconclusie

De beleidswijziging is rechtmatig. De beroepsgrond slaagt niet.

Aannemelijkheid vrees

Eiseres voert aan dat zij aannemelijk heeft gemaakt dat zij een gegronde vrees heeft voor vervolging, dan wel een reëel risico loopt op ernstige schade.

Toetsingskader

Volgens paragraaf C2/3.2 van de Vreemdelingen-circulaire 2000, zoals deze gold ten tijde van belang, kan een vreemdeling die behoort tot een bevolkingsgroep die door verweerder is aangewezen als een risicogroep, als er sprake is van geloofwaardige en individualiseerbare verklaringen, met geringe indicaties aannemelijk maken dat zijn problemen die verband houden met één van de vervolgingsgronden leiden tot een gegronde vrees voor vervolging. Eiseres behoort tot een risicogroep en heeft volgens verweerder geloofwaardige verklaringen afgelegd. Zij kan dus al met geringe indicaties aannemelijk maken dat haar problemen die verband houden met één van de vervolgingsgronden leiden tot een gegronde vrees voor vervolging.

In het voorheen geldende IB 2020/62 heeft verweerder dit als volgt uitgelegd: *“Indien een vreemdeling behoort tot een risicogroep dan kan hij met geloofwaardige en individualiseerbare geringe indicaties reeds aannemelijk maken dat hij bij terugkeer voor vervolging te vrezen heeft. De geringe indicaties moeten gelegen zijn in problemen die de vreemdeling persoonlijk vanwege het behoren tot die groep heeft meegemaakt in zijn land van herkomst. Het hoeft hierbij dus niet te gaan om problemen die op zichzelf gezien vervolging of ernstige schade opleveren. Indien de vreemdeling te maken heeft gehad met minder ernstige problemen, kan dit – omdat hij tot een risicogroep behoort – voldoende zijn om een gegronde vrees voor vervolging bij terugkeer aan te nemen. Te denken valt bijvoorbeeld aan het bij herhaling voorkomen van intimidaties, minder ernstige mishandelingen, enz. Dit is slechts anders als er goede redenen zijn om aan te nemen dat deze problemen zich bij terugkeer niet opnieuw voor zullen doen.”*

Toepassing van het toetsingskader

De rechtbank stelt vast dat, anders dan verweerder in zijn verweerschrift (p. 8) stelt, hij in het voornemen en het besluit niet kenbaar heeft getoetst of dergelijke geringe indicaties aanwezig zijn. Sterker nog, de term ‘geringe indicaties’ komt geen enkele keer in de besluitvorming voor. Verweerder erkent in het besluit wel dat eiseres tot een risicogroep behoort, maar benadrukt vervolgens vooral dat het individualiseringsvereiste van toepassing is. Daarmee heeft verweerder het toetsingskader van ‘geringe indicaties’ niet goed voor ogen gehad. Uit de motivering van het voornemen en het besluit blijkt namelijk dat verweerder in feite aan de hand van de gebruikelijke bewijsmaatstaf heeft beoordeeld of eiseres haar vrees aannemelijk heeft gemaakt, terwijl hij had moeten beoordelen of er geringe indicaties zijn. Daar gaat de rechtbank hierna verder op in.

Problemen in het verleden

Verweerder heeft de door eiseres gestelde problemen vanwege haar betrokkenheid bij de Gülenbeweging geloofwaardig geacht. Dat betekent dat wordt aangenomen dat eiseres in 2016 is geschorst en ontslagen vanwege haar betrokkenheid bij de Gülenbeweging en dat haar naam in dit kader in een krantenartikel werd vermeld, dat de politie vlak daarna een huiszoeking heeft uitgevoerd in het huis van eiseres en haar echtgenoot, dat in 2017 een strafzaak tegen de echtgenoot van eiseres is begonnen vanwege zijn betrokkenheid bij de Gülenbeweging en dat die op 25 april 2023 opnieuw bij de rechtbank (na een vernietiging bij de hoogste instantie en terugwijzing naar de rechtbank) tot een veroordeling heeft geleid, dat er ook een strafrechtelijk onderzoek naar eiseres liep maar dat dit in 2018 is geseponneerd, dat zij vervolgens weer mocht werken maar veel druk heeft

ervaren vanuit schooldirecteuren vanwege haar betrokkenheid bij de Gülenbeweging, dat de directeur [persoon A] eiseres om die reden meermaals heeft bedreigd, dat eiseres na haar vertrek uit Turkije heeft gehoord dat [naam getuige] (een voor de familie bekende getuige) in september 2022 belastende verklaringen over haar echtgenoot heeft afgelegd, dat er in oktober 2023 twee politiemensen navraag naar eiseres hebben gedaan bij de bestuursvoorzitter van de bewonersvereniging van het complex waar eiseres woonde, en dat de schooldirecteur heeft gevraagd waar eiseres was.

Problemen in de toekomst

Ondanks de problemen in het verleden, vindt verweerder dat eiseres niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij in de toekomst in de problemen zal komen, of in ieder geval niet zodanig dat van een gegronde vrees voor vervolging kan worden gesproken. Verweerder vindt dus dat er goede redenen zijn om aan te nemen dat de problemen van eiseres uit het verleden zich bij terugkeer niet opnieuw voor zullen doen. De rechtbank acht dit standpunt niet deugdelijk gemotiveerd. Onder 4.4.1. zal de rechtbank toelichten welke argumenten van verweerder stand kunnen houden, waarna de rechtbank onder 4.4.2 zal toelichten waarom dit toch onvoldoende is om het standpunt van verweerder te dragen.

Verweerder heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de vrees van eiseres vooral op aannames berust. Eiseres vreest voor een aangifte van de schooldirecteur [persoon A], maar die directeur is al van school vertrokken. Bovendien had hij ook al aangifte kunnen doen toen eiseres nog op de school les gaf, maar dat heeft hij toen niet gedaan. Daarbij komt dat [naam getuige] niet belastend over eiseres heeft verklaard, maar alleen over haar echtgenoot. De angst dat [naam getuige] inmiddels wél belastend over eiseres heeft verklaard, berust ook alleen op een vermoeden. Uit het feit dat de politie naar eiseres op zoek is geweest, kan dit niet worden afgeleid. Eiseres weet niet of er een strafrechtelijk onderzoek tegen haar loopt, terwijl wel vaststaat dat een eerder strafrechtelijk onderzoek is geseponeerd en dat alle schade voor eiseres is hersteld. Eiseres heeft sinds haar uitreis zelf ook geen problemen meer ondervonden. Eiseres weet niet waarom de politie navraag naar haar heeft gedaan en er zijn geen documenten overgelegd die zouden kunnen wijzen op een nieuw strafrechtelijk onderzoek.

Anders dan verweerder stelt, heeft de familie van eiseres echter wel problemen ondervonden na uitreis van eiseres uit Turkije. De echtgenoot van eiseres is immers in april 2023 opnieuw in eerste aanleg strafrechtelijk veroordeeld voor zijn betrokkenheid bij de Gülenbeweging. Hij is al in 2020 naar Irak gevlucht. Dat betekent niet dat de echtgenoot nu veilig is. Uit de overgelegde landeninformatie en de door eiseres overgelegde brief van 20 april 2023 blijkt immers dat de Turkse autoriteiten er niet voor terugdeinzen om Gülenisten in Irak op te halen. Als de Turkse autoriteiten daar vanaf zien en de echtgenoot in Irak met rust laten, loopt eiseres mogelijk een groter risico bij terugkeer naar Turkije. Uit de landeninformatie blijkt namelijk dat familieleden van Gülenisten ook risico's kunnen lopen. Dat volgens het ambtsbericht 'met name' familieleden van hooggeplaatste Gülenisten het risico lopen om de negatieve aandacht te trekken, laat – wat daar ook van zij – onverlet dat het kennelijk ook bij minder hooggeplaatste familieleden van Gülenisten voorkomt. Dat volgens een bron het benadelen van familieleden in de vorm van het weigeren van paspoortaanvragen of het confisqueren van paspoorten niet of nauwelijks meer voorkomt (Algemeen ambtsbericht, p. 48), duidt weliswaar op verminderde aandacht voor familieleden van Gülenisten, maar dat is naar het oordeel van de rechtbank in dit geval niet doorslaggevend. Eiseres is én een familielid van een veroordeelde Gülenist die naar het buitenland is gevlucht, én zelf een actieve Gülenist die in het verleden met vervolging te maken heeft gehad. Dat dit tot een sepot heeft geleid, laat onverlet dat zij daardoor sneller opnieuw in beeld kan komen van de Turkse autoriteiten. Eiseres bood ook na de sepotbeslissing financiële hulp aan familie van Gülenisten. Gelet op de geloofwaardig geachte problemen uit het verleden en de strafrechtelijke veroordeling van haar echtgenoot, heeft het politiebezoek in oktober 2023 mogelijk ook daarmee te maken. Verweerder stelt zich terecht op het standpunt dat het politiebezoek ook met een heel andere aanleiding te maken kan hebben, bijvoorbeeld met de verdwijning van eiseres na afloop van haar onbetaalde verlov, maar het is gelet op het verleden, de familiebanden van eiseres en haar meer recente financiële steun aan Gülenisten niet onwaarschijnlijk dat het politiebezoek wél met betrokkenheid bij de Gülenbeweging te maken heeft.

Indien de gebruikelijke bewijsmaatstaf zou gelden, zou dit onvoldoende zijn om de gestelde vrees aannemelijk te maken. In dit geval geldt echter de bewijsmaatstaf van 'geringe indicaties'. Verweerder heeft gelet op al het voorgaande niet deugdelijk gemotiveerd waarom het politiebezoek bij het huis van eiseres niet geldt als een dergelijke 'geringe indicatie'.

Conclusie en gevolgen

Het beroep is gezien het voorgaande gegrond. Het besluit is in strijd met 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht en zal worden vernietigd.

De rechtbank zal verweerder opdracht geven een nieuwe beslissing op de asielaanvraag te nemen. en stelt daarvoor een termijn van acht weken. In dat nieuwe besluit dient verweerder de asielaanvraag van eiseres alsnog in te willigen of alsnog deugdelijk gemotiveerd af te wijzen. De rechtbank geeft verweerder hierbij mee dat zij, bij gelijk blijvende omstandigheden, weinig ruimte voor hem ziet om opnieuw het standpunt in te nemen dat er in het geval van eiseres geen sprake is van geringe indicaties. De rechtbank komt het gerade voor dat verweerder bij het nieuw te nemen besluit dat allereerst tot uitgangspunt neemt. Dit gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval, waaronder de gebrekkige besluitvorming van verweerder, terwijl juiste besluitvorming mogelijk tot geen andere uitkomst had kunnen leiden dan vergunningverlening. Geheel ten overvloede merkt de rechtbank op dat ook als verweerder het inmiddels (op 1 juli 2024) opnieuw gewijzigde beleid (WBV 2024/12) toe zou passen en hij niet meer toetst aan de hand van risicogroepen, maar aan de hand van risicoprofielen, hij moet betrekken wat de rechtbank hiervoor heeft overwogen in het licht van de huidige algemene landeninformatie.

Inhoudsopgave

5. 23-10-2024, Rb Groningen, ECLI:NL:RBDHA:2024:17242, Somalië, beroep gegrond [AI-Shabaab; kaartmateriaal]

Reden signalering Eiser betoogt dat hij met recent kaartenmateriaal heeft aangetoond dat hij wel uit een gebied komt waar Al Shabaab de controle heeft alsook dat hij door een gebied moet reizen waar Al Shabaab de controle heeft. De rechtbank acht de door eiser genoemde bron en de herkomst van de kaart verifieerbaar en objectief en hecht derhalve bewijswaarde toe aan de kaart. Vast staat en tussen partijen is niet in geschil dat eiser afkomstig is uit het gebied dat op de door eiser overgelegde kaart is aangeduid als "Gedo Region". Dit gebied is op de kaart aangeduid als 'assessed Al Shabaab Support Zone'. VluchtelingenWerk heeft, zo is ter zitting toegelicht, in de begeleidende e-mail benoemd dat in het gebied waar eiser vandaan komt aanvallen van Al Shabaab plaatsvinden. Verder kan op basis van deze kaart worden vastgesteld dat het gebied is omringd door gebied dat is aangeduid als 'assessed Al Shabaab Controle Zone'. Hoewel voor de rechtbank onduidelijk is gebleven of het dorp van eiser in de support zone of de controle zone ligt, staat voor de rechtbank aan de hand van de kaart vast dat eiser om in zijn dorp te komen, door het gebied aangeduid als 'Al Shabaab Controle zone' moeten reizen. De rechtbank stelt verder vast dat de door eiser ingebrachte informatie van recentere datum is dan het algemeen ambtsbericht over Somalië waar de minister zich op beroept.:

Eiser legt aan zijn asielaanvraag het volgende ten grondslag. Al Shabaab wil jonge mensen rekruteren en zo ook eiser. Zijn ouders zijn verschillende keren gebeld dat eiser oud genoeg was om zich bij Al Shabaab aan te sluiten. Om die reden lieten zijn ouders hem vooral binnen blijven, hij mocht alleen naar Koranschool. Op een gegeven moment heeft de vader van eiser hem voor de veiligheid weggebracht naar een andere woning in het dorp. Al Shabaab is eiser komen zoeken bij het huis van zijn ouders, toen hij niet thuis was en zijn vader niet wilde meewerken is zijn vader doodgeschoten. Eiser kwam op dat moment stiekem naar huis en heeft zijn overleden vader gezien. Zijn moeder heeft hem daarna helpen vluchten.

De minister heeft in het asielrelaas van eiser de volgende relevante elementen onderscheiden:

- identiteit, nationaliteit en herkomst;

- problemen met Al Shabaab.

De minister heeft in het bestreden besluit 2 de identiteit, nationaliteit en de herkomst van eiser geloofwaardig geacht. De verklaringen van eiser omtrent de problemen met Al Shabaab acht de minister ongeloofwaardig, omdat hij eisers verklaringen in dit verband tegenstrijdig en onlogisch vindt. Verder stelt de minister zich op het standpunt, voor zover in deze beroepsprocedure van belang, dat niet is gebleken dat eiser uit een gebied komt waar Al Shabaab aan de macht is of het gebied controleert en dat eiser niet door een dergelijk gebied hoeft te reizen naar zijn dorp. Er bestaat voor eiser om die reden geen reëel risico op ernstige schade als bedoeld in artikel 3 EVRM. De minister wijst de aanvraag af als ongegrond.

Beroepsgrond: Onzorgvuldigheid vanwege referentiekader eiser

Eiser voert aan dat de minister onvoldoende rekening heeft gehouden met zijn minderjarigheid en referentiekader bij de gehoren en de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling. Ten tijde van het gehoor was eiser 14 jaar en had hij bovendien enkel een paar jaar Koranschool gehad. Ook heeft eiser aangegeven dat hij de tolk tijdens het aanmeldgehoor niet goed kon verstaan en dat hij bij het nader gehoor duizelig was.

Deze beroepsgrond slaagt niet. Dat eiser in het aanmeldgehoor de tolk niet altijd goed begreep is naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende om aan te nemen dat aan het gehoor zorgvuldigheidsgebreken kleven of om te moeten concluderen dat de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling niet deugdelijk tot stand is gekomen. Eiser heeft zijn relaas bovendien met de correcties en aanvullingen nader kunnen toelichten. Voorts stelt de rechtbank ten aanzien van het nader- en aanvullend gehoor vast dat op diverse momenten is geverifieerd of eiser de vraag goed heeft begrepen, waarbij waar nodig de vraag is herhaald of op een andere wijze is gesteld of is doorgevraagd naar wat eiser bedoelde. Hierbij is aansluiting gezocht bij de bewoordingen van eiser zelf. Uit de antwoorden die eiser heeft gegeven, kan niet worden afgeleid dat de vragen door hem niet begrepen werden of dat hij moeite heeft gehad met het geven van een (globale) tijdsindicatie van gebeurtenissen. Daarbij is verder van betekenis dat eiser op dit punt niets heeft aangevoerd in de correcties en aanvullingen op het nader gehoor. Tijdens het nader gehoor heeft eiser wel aangegeven dat hij duizelig was, maar dat eiser niet in staat is geweest (verder) gehoord te worden volgt de rechtbank niet, omdat dit niet blijkt uit de verslaglegging van het gehoor. Bovendien stelt de rechtbank vast dat eiser blijkens het nader gehoor² en het aanvullende gehoor³ zelf heeft verklaard dat hij goed bejegend is en hij zowel de tolk als de gehoormedewerker goed kon verstaan en begrijpen. De rechtbank volgt eiser derhalve niet in zijn betoog dat er onvoldoende rekening is gehouden met zijn minderjarigheid en referentiekader en dat als gevolg daarvan de gehoren en de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling onzorgvuldig tot stand zouden zijn gekomen.

Beroepsgronden: problemen Al Shabaab ten onrechte ongeloofwaardig en ten onrechte geen nieuwe geloofwaardigheidsbeoordeling

Eiser voert kort samengevat aan dat de minister de problemen met Al Shabaab ten onrechte niet geloofwaardig acht. Ook heeft er volgens eiser bij het nemen van het bestreden besluit 2 geen nieuwe integrale geloofwaardigheidsbeoordeling plaatsgevonden, terwijl dit wel had moeten.

Ook deze beroepsgronden slagen niet. De minister kan erin worden gevolgd dat eiser tegenstrijdig heeft verklaard over wanneer zijn ouders door Al Shabaab zijn gebeld en wanneer hij niet meer naar de Koranschool mocht. Ook heeft de minister bij de beoordeling mogen betrekken dat de verklaringen niet overeenkomen met de door eiser geschetste tijdlijn. Begin 2021 zou Al Shabaab contact hebben gezocht met de ouders van eiser, maar daarna spreekt eiser over gebeurtenissen van enkele dagen en weken waarna hij is gevlucht. Dit strookt niet met zijn vertrek uit Somalië in 2022. Ook de verklaringen dat eiser, nadat hij in een andere woning was ondergebracht ter bescherming, direct terug is gerend naar zijn huis na het horen van schoten, heeft de minister onlogisch en ongerijmd mogen achten. De rechtbank is van oordeel dat de minister, mede gezien al het andere dat de minister in dit verband aan eiser heeft kunnen tegenwerpen, niet ten onrechte de problemen met Al Shabaab als ongeloofwaardig heeft beschouwd.

Beroepsgrond: Eiser loopt bij terugkeer naar Somalië een reëel risico op ernstige schade als bedoeld in artikel 3 EVRM

In het bestreden besluit heeft de minister in dit verband het volgende overwogen:

“Uit het landenbeleid voor Somalië blijkt dat in gebieden in Somalië waar Al Shabaab aan de macht is of het gebied controleert de mensenrechtensituatie zodanig is dat voor iedere terugkeerder een reëel risico bestaat op ernstige schade in de zin van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, Vw. Dit risico op ernstige schade wordt ook aangenomen voor vreemdelingen die afkomstig zijn uit een gebied waar Al-Shabaab niet aan de macht is of het gebied controleert, maar over land moeten reizen door een gebied waar Al-Shabaab wel de macht heeft of het gebied controleert.

Geloofwaardig geacht is dat jij uit [woonplaats 1] ([woonplaats 2]) komt. [woonplaats 1] ligt volgens het meest recente kaartmateriaal, zoals weergegeven op pagina 91 van het Ambtsbericht Somalië 2023, in een mixed/unclear gebied. Voorgaande betekent dat het onduidelijk is wie er de controle heeft in jouw woonplaats [woonplaats 1]. De IND acht het niet aannemelijk dat Al-Shabaab voldoende strijders heeft om overal aanwezig te zijn in deze mixed/unclear gebieden. Het risico op ernstige schade voor iedere terugkeerder is daarom niet reëel. De IND heeft geen informatie waaruit blijkt dat Al Shabaab de controle heeft in jouw woonplaats. De bewijslast om aannemelijk te maken dat Al Shabaab de controle heeft in jouw woonplaats, ligt daarom bij jou. Jij bent hier ook op gewezen in het aanvullende gehoor. Desondanks heb jij geen (recente) bronnen aangeleverd waaruit blijkt dat Al Shabaab op dit moment de controle heeft in jouw woonplaats. Om die reden kan de IND niet aannemen dat Al Shabaab de controle heeft in jouw woonplaats en dat jij daarom bij terugkeer een reëel risico loopt op ernstige schade wegens systematische blootstelling.

Daarbij komt bovendien dat jij bij terugkeer niet door een gebied hoeft te reizen waar Al Shabaab de controle of de macht heeft. Uit jouw verklaringen blijkt dat jij tijdens jouw vertrek uit Somalië gebruik hebt gemaakt van het vliegveld van Bardera. Jij zou van Bardera naar Mogadishu gevlogen zijn. De route van jouw woonplaats [woonplaats 1] naar Bardera loopt bovendien eveneens door een mixed/unclear gebied, waarvan het onduidelijk is wie aldaar de controle heeft. Uit jouw verklaringen of uit andere bronnen is niet gebleken dat jij bij terugkeer niet opnieuw gebruik zou kunnen maken van de vliegverbinding tussen Mogadishu en Bardera (of mogelijk van Kismayo naar Bardera). Indien jij echter, om wat voor reden dan ook, bij terugkeer geen gebruik meer kan maken van deze vliegverbinding en jij jouw reis dus (gedeeltelijk) over land zal moeten voorzetten, hoef jij ook niet door een gebied te reizen waar Al Shabaab de controle of de macht heeft. Uit openbare landeninformatie blijkt namelijk dat jij vanuit Mogadishu kan vliegen op Baidoa. Vanuit Baidoa kan jij bovendien over land verder reizen naar jouw woonplaats [woonplaats 1]. Er zijn hierbij meerdere routes door mixed/unclear gebied en langs overheidsplaatsen mogelijk (bijvoorbeeld de route van Baidoa naar Luuq en van Luuq naar [woonplaats 1]). Opnieuw geldt hier dat het aan jou is om aannemelijk te maken dat jij bij terugkeer op de route langs plaatsen en/of gebieden moet reizen die onder controle staan van Al Shabaab. De enkele stelling dat jij door Al Shabaab gebied moet reizen is hiervoor niet voldoende. Jij hebt aldus niet aannemelijk gemaakt dat jij bij terugkeer op de route naar jouw woonplaats stuit op Al Shabaab en daarmee een reëel risico loopt op ernstige schade.

Jij krijgt daarom geen verblijfsvergunning asiel op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, Vw.”

Eiser betoogt dat hij met recent kaartenmateriaal heeft aangetoond dat hij wel uit een gebied komt waar Al Shabaab de controle heeft alsook dat hij door een gebied moet reizen waar Al Shabaab de controle heeft. Eiser heeft een kaart⁴ overgelegd die hij van VluchtelingenWerk Nederland heeft ontvangen en ter zitting op de mailwisseling met VluchtelingenWerk en de herkomst van de kaart gewezen.

De rechtbank acht de door eiser genoemde bron en de herkomst van de kaart verifieerbaar en objectief en hecht derhalve bewijswaarde toe aan de kaart. Vast staat en tussen partijen is niet in geschil dat eiser afkomstig is uit het gebied dat op de door eiser overgelegde kaart is aangeduid als “Gedo Region”. Dit gebied is op de kaart aangeduid als ‘assessed Al Shabaab Support Zone’. VluchtelingenWerk heeft, zo is ter zitting toegelicht, in de begeleidende e-mail benoemd dat in het

gebied waar eiser vandaan komt aanvallen van Al Shabaab plaatsvinden. Verder kan op basis van deze kaart worden vastgesteld dat het gebied is omringd door gebied dat is aangeduid als 'assessed Al Shabaab Controle Zone'. Hoewel voor de rechtbank onduidelijk is gebleven of het dorp van eiser in de support zone of de controle zone ligt, staat voor de rechtbank aan de hand van de kaart vast dat eiser om in zijn dorp te komen, door het gebied aangeduid als 'Al Shabaab Contole zone' moeten reizen.

De rechtbank stelt verder vast dat de door eiser ingebrachte informatie van recentere datum is dan het algemeen ambtsbericht over Somalië waar de minister zich op beroept. Het standpunt van de minister dat het ambtsbericht een rapport van een deskundige is waar de minister in beginsel vanuit mag gaan, betekent niet dat de minister de aangeleverde objectieve informatie, niet hoeft te onderzoeken en betrekken bij de besluitvorming. De rechtbank acht hiervoor des te meer reden, nu in het ambtsbericht wordt benoemd dat men niet weet wat de situatie is en het ambtsbericht een jaar eerder is vastgesteld. De minister moet in deze zaak, mede gelet op de samenwerkingsplicht, dan ook meer doen dan verwijzen naar het oudere ambtsbericht. De minister moet nader onderzoeken of, gelet op de aangeleverde informatie, nog wel uitgegaan kan worden van de kaart en informatie zoals opgenomen in het algemeen ambtsbericht. Onder al deze omstandigheden heeft de minister niet deugdelijk onderzocht en gemotiveerd dat eiser bij terugkeer naar Somalië geen reëel risico op ernstige schade als bedoeld in artikel 3 EVRM loopt. In zoverre kleeft aan het bestreden besluit een zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek.

Nu, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, de voornoemde omstandigheden onduidelijk zijn gebleven kan de rechtbank niet beoordelen of de minister deze omstandigheden voldoende heeft betrokken bij de beoordeling of in Somalië voor eiser sprake is van een situatie als bedoeld in het kader van artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn (Kri), zoals door eiser in beroep is aangevoerd. Omdat de minister onvoldoende gemotiveerd de asielaanvraag van eiser heeft afgewezen, draagt de rechtbank de minister op om bij het nemen van het nieuwe besluit eveneens een beoordeling te maken of in Somalië sprake is van een situatie voor eiser als bedoeld in artikel 15c van de Kri. De minister moet daarbij motiveren of de individuele omstandigheden zoals door eiser naar voren zijn gebracht, elementen zijn die bijdragen aan een verhoogd risico om slachtoffer te worden van willekeurig geweld.

Conclusie en gevolgen: Het beroep is gegrond omdat het bestreden besluit niet zorgvuldig tot stand is gekomen en niet deugdelijk is gemotiveerd. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit.

Inhoudsopgave

6. 18-10-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:17223, beroep gegrond [Dublin Duitsland; minderjarige; uithuwelijking; huiselijk geweld]

Reden signalering: Uit het gehoor van AVIM uit Ter Apel blijkt dat het relaas van eiseres over het huiselijk geweld serieus is genomen en blijkt uit het "doorvragen" dat is onderkend wat de ernst van dit strafbare feit is en wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van het vluchten uit een situatie van huiselijk geweld. Gelet op de benadering van de Avim van het relaas en de persoon van eiseres, schiet de motivering van verweerder dat het niet onevenredig hard is om eiseres over te dragen omdat zij zich tot de Duitse autoriteiten kan wenden om aangifte te doen en bescherming te vragen, te kort.

Eiseres stelt onbetwist als minderjarige te zijn uitgetrouwde en na het bereiken van de meerderjarigheid naar Duitsland te zijn gestuurd om haar man te ontmoeten en telefonisch een traditioneel huwelijk aan te gaan. Eiseres heeft een asielaanvraag gedaan in Duitsland maar stelt ook onbetwist dat zij in Duitsland meerdere malen slachtoffer is geweest van huiselijk geweld, verkrachting en bedreiging met een mes. Op aanraden van opvangmedewerkers in DLD heeft eiseres aangifte gedaan van huiselijk geweld, uiteindelijk is eiseres deze situatie ontvlucht en heeft zij asiel aangevraagd in Nederland. De minderjarige broer van eiseres heeft ook een asielaanvraag in Nederland gedaan, hij is toegelaten tot de nationale procedure en op zijn aanvraag is nog niet beslist.

Het claimverzoek is onvolledig en deels onjuist waardoor er geen rechtsgeldig claimakkoord tot stand is gekomen, de termijn om te claimen is verstreken zodat verweerder verantwoordelijk is geworden voor de inhoudelijke behandeling van de asielaanvraag.

De rechtbank overweegt in aanvulling hierop dat verweerder zijn besluit onvoldoende zorgvuldig heeft voorbereid doordat gebruik is gemaakt van een standaardvoornemen dat is niet is toegespitst op de persoonlijke omstandigheden van eiseres. Verweerder heeft voorts ten onrechte gesteld dat de familieband tussen eiseres en haar minderjarige broer niet is onderbouwd en heeft dus ook ten onrechte zich niet vergewist van de gevolgen van zijn overdrachtsbesluit voor de minderjarige broer van eiseres.

Het gehoor dat de Avim in Ter Apel heeft afgenomen getuigt van een grote mate van professionaliteit, betrokkenheid en deskundigheid. Tevens blijkt uit dit gehoor dat het relaas van eiseres over het huiselijk geweld serieus is genomen en blijkt uit het “doorvragen” dat is onderkend wat de ernst van dit strafbare feit is en wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van het vluchten uit een situatie van huiselijk geweld. De omstandigheid dat de Avim spontaan eiseres helpt bij het uitschakelen van haar locatie op haar telefoon, getuigt niet alleen van bijzondere waakzaamheid en dienstbaarheid, maar onderstreept dit ook. Gelet op deze benadering van de Avim van het relaas en de persoon van eiseres, schiet de motivering van verweerder dat het niet onevenredig hard is om eiseres over te dragen omdat zij zich tot de Duitse autoriteiten kan wenden om aangifte te doen en bescherming te vragen, te kort.

De rechtbank stelt mede daarom tot slot vast dat verweerder ondeugdelijk en onzorgvuldig heeft gemotiveerd waarom hij de asielaanvraag van eiseres niet inhoudelijk beoordeelt door gebruik te maken van zijn discretionaire bevoegdheid – beroep gegrond.

Inhoudsopgave

7. 21-10-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:17216, beroep gegrond [Dublin-Bulgarije;; overdrachtstermijn; schorsing]

Reden signalering: De nationale regeling “bezwaar tegen de feitelijke overdracht”, waarmee de feitelijke effectuering van een definitief geworden overdrachtsbesluit, al dan niet tijdelijk, kan worden voorkomen, kan de overdrachtstermijn die in de Dublinverordening is neergelegd, niet schorsen, stuiten en/of verlengen. De overdrachtstermijn die in de onderhavige procedure is gestart op het moment dat het claimverzoek tot stand is gekomen, is niet gestuit, geschorst of verlengd.

Anders dan de Afdeling overweegt de rechtbank dat een voorlopige voorziening die is getroffen hangende bezwaar tegen de feitelijke overdracht de overdrachtstermijn niet schorst. Weliswaar is de inzet van de procedure die wordt ingeleid met het bezwaar maken tegen de feitelijke overdracht ook gericht op de overdracht en is deze procedure dus zeer nauw verweven met een procedure die wordt ingeleid met een rechtsmiddel tegen het overdrachtsbesluit. Echter, gelet op de rechtsmiddelenregeling die expliciet is opgenomen in de Dublinverordening, en gelet op de korte termijnen en de ratio hiervan, overweegt de rechtbank dat niet kan worden “ingelezen” dat een nationale procedure die een aanvullende regeling kent, gevolgen heeft voor de strikte overdrachtstermijn en de gevolgen die de Uniewetgever heeft verbonden aan het niet binnen die termijn feitelijk kunnen overdragen van de verzoeker.

De nationale regeling “bezwaar tegen de feitelijke overdracht”, waarmee de feitelijke effectuering van een definitief geworden overdrachtsbesluit, al dan niet tijdelijk, kan worden voorkomen, kan de overdrachtstermijn die in de Dublinverordening is neergelegd, niet schorsen, stuiten en/of verlengen. De overdrachtstermijn die in de onderhavige procedure is gestart op het moment dat het claimverzoek tot stand is gekomen, is niet gestuit, geschorst of verlengd. Eiser heeft geen rechtsmiddel aangewend tegen het overdrachtsbesluit, maar wel een voorlopige voorziening hangende bezwaar tegen de feitelijke overdracht gevraagd, deze voorziening is toegewezen.

Verweerder was niet bevoegd om eiser over te dragen, maar de overdrachtstermijn is ononderbroken doorgelopen. Eiser heeft een herhaalde asielaanvraag ingediend, de grond dat hij niet meer kan worden overgedragen omdat de termijn hiervoor is verstreken slaagt. Verweerder is verantwoordelijk geworden voor de inhoudelijke beoordeling van de asielaanvraag en indien verweerder, na het horen van eiser, overgaat tot vergunningverlening, dient de datum van de eerste asielaanvraag de ingangsdatum van de vergunning te zijn. Beroep tegen het (tweede) overdrachtsbesluit gegrond, beroep tegen de beslissing op bezwaar tegen de (eerste geplande) feitelijke overdracht niet-ontvankelijk wegens ontbreken procesbelang.

Inhoudsopgave

8. 14-10-2024, Rb Middelburg, ECLI:NL:RBDHA:2024:16684 , *India*, beroep ongegrond [veilig land van herkomst; inter-kaste geweld]

Reden signalering: Hoewel uit de brief van Vluchtelingenwerk Nederland volgt dat inter-kaste geweld plaatsvindt en dat bescherming niet altijd adequaat is, hebben eisers hiermee niet onderbouwd dat zij persoonlijk geen mogelijkheid hebben om bescherming vanuit de overheid te krijgen. Uit de verklaringen van eisers blijkt bovendien dat zij ook geen poging hebben gedaan om hulp te vragen. De enkele verwijzing naar algemene informatie is onvoldoende om te kunnen concluderen dat de Indiase autoriteiten eisers niet kunnen of willen beschermen. Eisers hebben bovendien kunnen deelnemen aan de samenleving.

Eisers leggen aan hun asielaanvragen ten grondslag dat zij problemen hebben ervaren met de familie van eiseres, omdat zij zijn getrouwd terwijl zij niet tot dezelfde kaste behoren.

Verweerder heeft de identiteit, nationaliteit en herkomst van eisers geloofwaardig geacht. Ook vindt verweerder geloofwaardig dat eisers problemen hebben ervaren vanwege hun huwelijk. Volgens verweerder hebben eisers echter niet aannemelijk gemaakt dat zij hiervoor geen bescherming kunnen krijgen van de autoriteiten van India. Uit de algemene informatie blijkt wel dat in India geweld plaatsvindt tegen inter-kaste koppels, maar ook dat door het hooggerechtshof in India in maart 2018 preventieve maatregelen zijn genomen en dat het hooggerechtshof het mogelijk heeft gemaakt dat rechtbanken een ad-interim-maatregel kunnen toekennen, zoals het verlenen van politiebescherming. Hoewel er capaciteitsproblemen en vertragingen zijn en er ook sprake is van corruptie, hebben eisers niet aannemelijk gemaakt dat zij geen enkele mogelijkheid hebben om politiebescherming te krijgen. Eisers hebben verder summier verklaard over de connecties van de familie van eiseres. Zij kunnen hiermee dus ook niet onderbouwen dat zij om die reden geen bescherming kunnen krijgen. Bovendien hebben eisers kunnen deelnemen aan de samenleving, nu zij toegang hadden tot werk en huisvesting en een paspoort hebben kunnen aanvragen.

Het standpunt van eisers

Eisers voeren aan dat er geen adequate hulp mogelijk is vanuit de overheid. Hierbij verwijzen zij naar een brief van Vluchtelingenwerk Nederland van 19 juni 2024. Er is veel vertraging, corruptie en er zijn capaciteitsproblemen, waardoor de politiebescherming en rechtsbescherming in de praktijk niet mogelijk is. Verder is er geen rekening gehouden met de verschillen tussen de regio's in India. Eisers komen uit de regio Punjab, waar veel geweld voorkomt vanwege inter-kaste relaties en er is geen concrete informatie dat politiebescherming daadwerkelijk geboden wordt. Ook is van belang dat de familie van eiseres connecties heeft bij de politie en ze kunnen daarom geen bescherming krijgen. Bovendien zijn de maatregelen die getroffen zijn door het hooggerechtshof in 2018 slechts tijdelijk en onvoldoende. Daarnaast is ten onrechte overwogen dat eisers op normale wijze konden deelnemen aan de samenleving, enkel omdat zij legaal India zijn uitgereisd.

Wat overweegt de rechtbank?

Uit artikel C7/1.2 van de Vc1 volgt dat India in zijn algemeenheid wordt gezien als veilig land van herkomst. Eisers vallen niet onder de uitzonderingscategorieën. Het is aan eisers om aannemelijk te maken dat India voor hen persoonlijk geen veilig land is. Eisers zijn hier niet in geslaagd. Verweerder

wijst er terecht op dat uit de door eisers overgelegde brief van Vluchtelingenwerk Nederland blijkt dat het hooggerechtshof in India in maart 2018 preventieve maatregelen heeft gegeven om eerwraak te bestrijden en dat uit een openbare bron van maart 2024 blijkt dat het hooggerechtshof heeft gezegd dat rechtbanken een ad-interim maatregel moeten toekennen, zoals politiebescherming, bij mogelijke problemen vanwege een inter-kaste relatie. Eisers hebben niet aannemelijk gemaakt dat zij geen gebruik van kunnen maken van deze mogelijkheid om bescherming te kunnen krijgen. Zij hebben ook niet onderbouwd dat de familie van eiseres connecties heeft en dat eisers daarom geen bescherming zouden kunnen krijgen. Hoewel uit de brief van Vluchtelingenwerk Nederland volgt dat inter-kaste geweld plaatsvindt en dat bescherming niet altijd adequaat is, hebben eisers hiermee niet onderbouwd dat zij persoonlijk geen mogelijkheid hebben om bescherming vanuit de overheid te krijgen. Uit de verklaringen van eisers blijkt bovendien dat zij ook geen poging hebben gedaan om hulp te vragen. Dat zij dit niet hebben gedaan omdat zij dachten dat dit zinloos was, doet er niet aan af dat het wel van hen verwacht had mogen worden. Verweerder stelt zich niet ten onrechte op het standpunt dat eisers zich onvoldoende hebben ingespannen. De enkele verwijzing naar algemene informatie is onvoldoende om te kunnen concluderen dat de Indiase autoriteiten eisers niet kunnen of willen beschermen. Eisers hebben bovendien kunnen deelnemen aan de samenleving. Zij hebben immers toegang gehad tot huisvesting, scholing en werk. Zij zijn verder legaal het land uitgereisd en hebben ook in zoverre geen gegronde vrees voor vervolging. Verweerder heeft dan ook kunnen concluderen dat India ook voor eisers persoonlijk is aan te merken als een veilig land van herkomst.

Inhoudsopgave

Contact

Als u informatie heeft die nuttig zou kunnen zijn voor andere rechtsbijstandverleners op de AC's, vernemen we dat graag. We kunnen het dan opnemen in de Signalering.

AC Contactpersoon Advocatuur(ACCA)

Monique Muller m.muller@mulleradvocatengouda.nl

Juridisch Coördinatoren

Eddy Sluiter e.sluiter@rvr.org
Michelle van de Scheur m.vdscheur@rvr.org
Alinda Zoetbrood a.zoetbrood@rvr.org

Met algemene vragen over zaken gerelateerd aan het AC-proces kunt u terecht bij :
juridischcoördinatorenasiel@rvr.org

Documentalist

AC

E-mail

Tabitha Maat	Den Bosch	tmaat@vluchtelingenwerk.nl
Nissan Atalay	Schiphol	natalay@vluchtelingenwerk.nl
Mimoun Koubaa	Ter Apel	mkoubaa@vluchtelingenwerk.nl
Anouk Ayhan	Zevenaar	aayhan@vluchtelingenwerk.nl

De documentaristen zijn in ieder geval altijd te bereiken via: documentaristen@vluchtelingenwerk.nl

Adres- en contactgegevens van de balies van de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand op de AA-locaties :

AC Schiphol
Duizendbladweg 100,
1171 VA BADHOEVEDORP
Tel.: 088 – 07 54215
e-mail: acschiphol@rvr.org

AC Ter Apel
Ter Apelerven 3,
9561 MC, TER APEL
Tel.: 088 – 04 39930
e-mail: acterapel@rvr.org

AC Den Bosch
Leeghwaterlaan 16
5223 BA DEN BOSCH
Tel.: 088 – 04 37819 / 18
e-mail: acdenbosch@rvr.org

AC Zevenaar
Ringbaan-Zuid 2a
6905DB ZEVENAAR
Tel.: 088 – 04 31571 / 72
e-mail : aczevenaar@rvr.org

AC Budel
Randweg-Oost 32
6021 PB Budel Cranendonck
Tel.: 088 – 04 31171 / 72
e-mail: acbudel@rvr.org

Inschrijvingsvoorwaarden

In de [Inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2024](#) staan in [Bijlage 2](#) de specialisatievereisten voor asiel- en vluchtelingenrecht en in [Bijlage 2a](#) de Distributieregeling AC. De [Best Practices Leidraad Asiel](#) bevat de minimumnormen voor het verlenen van zorgvuldige en adequate rechtsbijstand in asielzaken.